

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

registrikood: 90005946

tänavatalu nimi, Narva mnt 7a

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10117

telefon: +372 6274171

faks: +372 6274170

e-posti aadress: info@kik.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	35
Bilanss	35
Tulemiaruanne	36
Rahavoogude aruanne	37
Netovara muutuste aruanne	38
Raamatupidamise aastaaruande lisad	39
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	39
Lisa 2 Raha	42
Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud	43
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	44
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	45
Lisa 6 Materiaalne põhivara	46
Lisa 7 Immateriaalne põhivara	47
Lisa 8 Kapitalirent	47
Lisa 9 Kasutusrent	48
Lisa 10 Laenukohustused	49
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	50
Lisa 12 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	51
Lisa 13 Annetused ja toetused	52
Lisa 14 Muud tulud	52
Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused	53
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	53
Lisa 17 Tööjõukulud	53
Lisa 18 Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	54
Lisa 19 Intressikulud	54
Lisa 20 Muud finantstulud ja -kulud	54
Lisa 21 Seotud osapooled	54
Lisa 22 Antud sihtfinantseerimise kulud keskkonna	56
Lisa 23 Antud välisabi kulud projektidele	58
Lisa 24 Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohus	59
Lisa 25 Välisabi sihtfinantseerimisega seotud potentsiaals	60
Lisa 26 Tingimuslikud kohustused	61

TEGEVUSARUANNE

1. Üldinfo

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) on finantsasutus, mis vahendab riigieelarvelisi (keskkonnatasud) eraldisi ja Euroopa Liidu (edaspidi EL) fondide, välisabi-programmide, roheline investeeringuskeemi ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

KIK-i eesmärk on avalike vahendite eesmärgipärane ja sihtotstarbeline kasutamine keskkonnakaitse valdkondades.

KIK-i missioon - suunata iga euro maksimaalselt efektiivselt Eesti inimeste, terve elukeskkonna ja riigi ressursisäästliku arengu heaks.

KIK-i visioon - Eesti ökoloogiline jalajälg on vähenenud tänu KIK-i ja partnerite tõhusale koostööle.

KIK asutati keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse alusel. KIKi asutajaõiguste teostaja on Rahandusministeerium. KIKi asutamise otsuse allkirjastas rahandusminister 11.05.2000 ja otsus registreeriti 02.06.2000 mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris. KIKi põhikirja järgselt (<http://www.kik.ee/et/kik/pohikiri>) on KIKi eesmärk keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele suunatud projektide finantseerimine.

2005. aasta detsembris võttis Riigikogu vastu keskkonnatasude seaduse, mis jõustus 01.01.2006. Keskkonnatasude seadusse (KETS) lisati ka keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse sätted ning seega tegutseb KIK alates 2006. aasta algusest keskkonnatasude seaduse alusel. KIK täidab Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Siseministeeriumiga sõlmitud halduslepingute kohaseid haldusülesandeid.

KIK-i kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, mis kavandab KIKi tegevust, korraldab KIK-i juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu on 9 liikmeline, kellest neli nimetatakse Riigikogu otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul ja neli Rahandusministeeriumi poolt (sh kolm liiget keskkonnaministri ettepanekul). Keskkonnaminister on sihtasutuse nõukogu liige oma ametikoha järgselt.

KIK-i auditikomitee koosneb kahest nõukogu liikmest ja ühest Rahandusministeeriumi esindajast. Auditikomitee ülesandeks on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise, eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee juhib KIKi struktuuri kuuluva siseauditi funktsiooni tööd. 2013. aastal toimus 4 auditikomitee koosolekut, kus käsitleti kõiki ülalmainitud teemasid.

KIK-i esindab ja igapäevast tööd korraldab alates augustist 2012. kolmeliikmeline juhatus. 28.08.2012 kinnitas nõukogu KIK juhatusel reglemendi, mille alusel määratleti juhatusel

liikmete pädevusvaldkonnad ning töökord. 2013. aastal toimus kokku 37 juhatuse koosolekut.

KIK-i põhitegevusteks on keskkonnaprojektide rahastamine järgmiste finantsvahenditega:

- laekumised keskkonnatasudest (keskkonnaprogramm);
- Ühtekuuluvusfondi (ÜF) toetused;
- Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetused;
- Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toetused;
- roheline investeerimisskeemi (RIS) toetused;
- laenu andmine keskkonnakasutusest laekuvatest vahenditest või krediitliinidest.

KIK finantseerib keskkonnalaene vastavalt nõukogu poolt kehtestatud tingimustele nii oma kui välisvahenditest.

2. 2013. aasta tähtsamate sündmuste ja tegevuste kokkuvõte

2.1 Olulised sündmused

- Mais toimus Tallinnas KIK-i eestvedamisel Balti riikide rakendusüksuste seminar, kus osales veerandsada spetsialisti Eestist, Lätist ja Leedust. Seminaril jagati kogemusi ja arutati koos teiste riikide rakendusametite ja rakendusüksustega EL rahastusperioodi 2014-2020 ettevalmistustega seonduvat.
- Uuringufirma Emor viis maikuus läbi KIK-i klientide rahulolu-uuringu. Eesmärk oli saada tagasisidet KIK-ist toetuse taotlemise protsessi erinevatele etappidele ning info kättesaadavusele. 86% uuringus osalenud klientidest on KIK-i tegevuse ja pakutavate teenustega rahul.
- Septembris käivitus esimene KIK-i enda poolt läbiviidud teadlikkuse konkurs Negavatt. Tudengitele suunatud energia- ja ressursisäästukonkursi eesmärk on innustada leidma ja ellu viima ressursisäästu lahendusi ülikoolides ning tõsta keskkonnateadlikkust laiemalt. Konkursile laekus kokku 40 ideed kümnest Eesti suuremast kõrgkoolist ning võitjad selguvad 2014. aasta aprillis.
- Novembris täiendati KIK-i ja Keskkonnaministeeriumi vahelist halduslepingut punktiga, mis annab KIK-ile võimaluse lisaks projektide rahastamisele korraldada ka ise tegevusi (uuringuid, analüüse, seminare, kampaaniaid), et aidata kaasa keskkonnavaldkonna arengule ja esitatavate projektitaotluste kvaliteedi tõusule.
- Alustati KIK-i keskkonnaprogrammi arendamist eesmärgiga suurendada rahastatud projektide positiivset keskkonnamõju. Töö käigus analüüsiti programmi 5 valdkonna seni rahastatud projektide tõhusust, et teha ettepanekuid projektide rahastamiseks tulevikuks. 2014. aastal tehakse analoogne töö ära ülejäänud 5 valdkonna osas ning arendusettepanekute heakskiitmisel nõukogu poolt alustatakse nende elluviimist.
- Jätkus 7-linna tänavavalgustuse uuendamise projekti ettevalmistamine; linnades viidi koostöös TTÜ ja kohalike omavalitsustega läbi teabepäevad, viidi läbi geodeetilised

tööd ning alustati projekteerimist. Lisaks räägiti läbi Austria Vabariigiga, et pikendada projekti teostamist kuni 2015. aasta lõpuni, et tagada piisav aeg projekti täies mahus elluviimiseks. Kõnelused jätkuvad 2014. aastal. KIK viib linnade tänavavalgustuse uuendamise läbi Austria Kuningriigile müüdnud Eesti vabade CO2 kvoodimüügi vahenditest ning on projektis ühtlasi nii toetuse suunajana ka projektijuht.

- KIK jätkas 2013. aastal taotlejate koolitamist ning viis aasta jooksul läbi 11 infopäeva, millel osales kokku 333 inimest.

2.2 Areng

KIK-i bilansimaht suurenes 2013. aasta lõpu seisuga, võrreldes eelmise aastaga 24,6 miljoni euro võrra ehk 12,8%. Seisuga 31.12.2013 oli bilansimaht 216,9 miljonit eurot ning 31.12.2012 seisuga vastavalt 192,3 miljonit eurot. Tekkepõhine tulude maht keskkonnatasude seadusest tulenevate vahendite osas suurenes, võrreldes 2012. aastaga 0,9 miljonit euro võrra ehk 2,5%. Tulu oli 2012. aastal 35,8 miljonit eurot ning 2013. aastal 36,7 miljonit eurot.

Keskkonnaprogrammi laekus KIKi-le 1 841 projekti rahastamise taotlust summas 103 miljonit eurot. Nõukogu eraldas 2013. aastal 832 keskkonnakaitsele projektile raha kokku 37 miljonit eurot. Väljamakseid tehti 47,5 miljonit eurot ehk 6,9 miljoni euro võrra rohkem, kui 2012. aastal.

KIK vahendas 2013. aastal välisabi (ERF, ESF, ÜF ja RIS) kokku summas 184 miljonit eurot, mis on 13 miljonit euro ehk 7% võrra vähem kui 2012. aastal.

KIK-i ülalpidamiskulud olid 2013. aastal 4,9 miljonit eurot, mis moodustab toetuste mahust ligi 2% ning on rakendusüksuste hulgas üks madalaimad. Eelneval aastal olid ülalpidamiskulud 4 miljonit eurot. Muutuse tõid kaasa nii sisendhindade (elekter jms) kallinemine aga ka ümberkorraldused struktuuris, sh uute ametkohtade loomine ning inimeste värbamine.

31.12.2013 seisuga töötas KIK-is 98 inimest (31.12.2012 91 inimest). Neist 83 Tallinna kontoris ja 15 maakondlikes esindustes. Tartu esinduses töötas 2 inimest, ülejäänutes 1.

2012. aastal täiendati KIK-i struktuuri arendusüksusega, mille eesmärk on töötada välja uusi keskkonnameetmeid ja analüüsida keskkonnaprojektide elluviimisel saavutatavat mõju. Selleks loodi 2013. aastal arendusüksusse uued ametikohad: nõunik, analüütik ja ekspert.

Senise tegevuse laiendamise ja töömahu suuremise tõttu loodi keskkonnaprogrammi üksusesse seirespetsialisti ja finantsüksusesse assistendi ametikohad. Lisaks alustasid KIK-is tööd kommunikatsioonijuht, kommunikatsioonispetsialist ja jurist. Kokku võeti 2013. aastal KIK-i juurde 7 uut töötajat.

Seoses töö ümberkorraldamise ja tööprotsesside efektiivsemaks muutmisega kaotati 4 ametikohta: keskkonnaprogrammi assistent (ülesanded jagati haldusüksuse sekretäride

vahel), heitkoguse müügijuht (töömaht vähenes), haldusjuht-hankespetsialist (ülesanded jagati haldusüksuse töötajate ja juristide vahel) ja struktuuritoetuste jäätmevaldkonna juhtivkoordinaator (ülesanded jagati struktuuritoetuste projektikoordinaatorite vahel).

2013. aastal oli palgakulu kokku 2,3 miljonit eurot, millest maksti KIKi töötajatele töötasudeks ja töövõtulepingute alusel 2,2 miljonit eurot. Juhatuse liikmetele maksti juhtimislepingute alusel 154 tuhat eurot ning nõukogu ja auditikomitee liikmetele 27 tuhat eurot.

Töötajate suunal on KIK-i üheks oluliseks juhtimiseesmärgiks kompetentsijuhtimise rakendamine, et teadlikult ja suunatult toetada KIK-i personali arengut. Selleks töötati 2013. aastal välja ametikohtade kompetentsimudelid, mille alusel alustati 2014. aastal töötajate kompetentside hindamist. Hindamistulemuste põhjal planeeritakse ja viiakse läbi vajalikud arendustegevused (koolitusplaanid, tööprotsesside muudatused jms), mis toetavad organisatsiooni eesmärkide saavutamist. Kompetentsijuhtimise juurutamine jätkub 2014. aastal.

Kevadel 2013 võeti kogu KIK-is kasutusele dokumendihaldussüsteem Postipoiss, millega viidi KIK-i asjaajamine digitaalseks.

IT arendustöödest keskendus KIK 2013. aastal jätkuvalt infosüsteemi KIKAS täiustamisele, võttes arvesse kasutajatelt saadud ettepanekuid. Ühe suurema tarkvara arendustööna laiendati andmelao ärianalüütika tarkvara funktsionaalseid võimalusi. Aasta jooksul vahetati välja ka vananenud serverisüsteem ning uuendati osaliselt kasutajate arvuteid. Loodi uus veebileht energia- ja ressursisäästu propageerivale konkursile www.negavatt.ee. Terviklikult uuendati KIK-i tulemüürisüsteem ning võeti kasutusele uus IP telefonisüsteem.

2013.a sügisel koostati KIK-i arengukava aastateks 2014-2020. Arengueelduste väljaselgitamiseks viidi läbi analüüs, mille tulemusena on üheks olulisemaks märksõnaks KIK-i edasises arengus keskkonnatoetuste mõju tuvastamine ja teadlik juhtimine. Arengueeldusest lähtuvalt uuendati ka KIK-i arenguvisioni ja missiooni varasemast, organisatsioonikesksest, rohkem KIK-i tegevuse keskkonnamõjuga seonduvaks. Eesmärk on toetada projekte, mille positiivne keskkonnamõju on maksimaalselt suur. KIKi arengukavast lähtutakse aastapõhiste tegevuskavade (sh aastapõhised tegevuseesmärgid) ja eelarve koostamisel.

Koostöös partneritega valmis KIK-i kommunikatsioonistrateegia. Strateegia kaardistab lähteolukorra, paneb paika KIK-i kommunikatsiooni üldpõhimõtted ning määratleb organisatsiooni olulisemad siht- ja sidusrühmad. Samuti KIK-i põhisõnumid ja fookustegevused perioodiks 2014-2020.

Aruandeaastal valmistuti siseriiklikult järgmiseks EL uueks rahastamisperioodiks 2014-2020, mis toob KIK-ile rahastamiseks täiendavad valdkonnad ja vahendid (ressursisääst, taastuvenergeetika ja biokütus transpordis).

KIK viis 2013. aastal läbi biogaasi turu arendajatele mõeldud seminare, et toetada biogaasi kui autokütuse tootmise arendamist ning turustamist Eestis. Lisaks tehti 2013. aastal eeltööd

pilootprojekti väljavalimiseks. KIK-i nõukogu tegi biogaasi pilootprojekti rahastusotsuse 2014. aasta veebruaris.

Eesmärgiga olla suhtluses avalikkusega senisest pro-aktiivsem, ning tõsta KIK-i kaudu rahastatavate projektide nähtavust ühiskonnas, võeti täiendava kanalina kasutusel sotsiaalmeedia kanal Facebook. KIK-i lehe käivitamine oli edukas - 8 kuuga oli sellel üle 1 000 pideva jälgija, kes on saavad selle kaudu teavet nii KIK-i tegevuse kui ka keskkonnateemadel laiemalt. Kanalit kasutatakse aktiivselt ka ressursisäästukonkursi Negavatt kommunikatsioonis. Tänu sellele on konkursile kaasatud laiem avalikkus, kui vaid osalevad ülikoolid.

2.3 Ülevaade KIK-i nõukogu 2013. aasta tööst vastavalt riigivaraseaduse § 98 lg-le 1

KIK-i nõukogu pidas 2013. aastal 9 koosolekut, millest 4 toimusid elektrooniliselt (hääletamine ja otsuste vastuvõtmine toimus koosolekut kokku kutsumata).

Olulisemad teemad, mida nõukogu koosolekutel käsitleti:

- 19.02.2013, 01.10.2013 ja 10.12.2013 muudeti KIK-i keskkonnaprogrammi finantseerimise korda.
- 16.04.2013 kinnitati KIK-i 2012. majandusaasta aruanne ning muudeti KIK-i krediitkomitee koosseisu.
- 01.10.2013 kinnitati KIK-i poolt korraldatud keskkonnateadlikkuse konkursi kontseptsioon, tegevused ja eelarve.
- 21.11.2013 täiendati KIK-i ja KKM-i vahelist halduslepingut punktiga, mis annab KIK-ile võimaluse lisaks projektide rahastamisele korraldada ka ise tegevusi, mis aitavad kaasa keskkonnavaldkonna arengule.
- 10.12.2013 kinnitati jääkreostuse likvideerimise abikava ja pikendati regionaalabi andmise abikava lõpptähtaega.
- 10.12.2013 kinnitati KIK-i 2014. aasta tegevuseesmärgid ja eelarve.
- Kinnitati konkursi „Aasta Keskkonnasõbralik Ettevõtte“ läbiviimine.
- Kahel korral kinnitati keskkonnaprogrammi taotlusvooru piirsummad.
- Nõukogu arutas läbi kahe keskkonnaprogrammi taotlusvooru programmiprojekte ja kinnitas nende rahastamisotsused.
- Aasta jooksul arutas KIK-i nõukogu 3 laenuaotlust KIK-i omavahendite portfelist ning otsustas rahuldada kõik esitatud taotlused.

Igal koosolekul arutati läbi keskkonnaprogrammi laekunud kiireloomulised taotlused ja otsustati nende rahastamine, samuti vaadati läbi keskkonnaprogrammi projektide muudatusettepanekud ja võeti vastu otsused.

KIK-i juhatus andis ülevaated finantsseisu, keskkonnaprogrammide edenemise ja laenuportfelli kohta. Põhjalikumalt ja regulaarselt käsitleti struktuuritoetuste rakendamisega seotud küsimusi.

2.4 Õigusvaidlused

2013. aastal esitati KIK-ile 12 vaiet, neist 2 keskkonnaprogrammis ja ülejäänud seoses struktuurivahenditega. KIK rahaldas 2 vaiet ja jättis ülejäänud rahuldamata. Kohtusse kaevati edasi 3 asja. Neist üks on lahendamisel kompromissiga ja kaks on endiselt kohtus menetluses.

Lisaks keeldus KIK ise keskkonnaprogrammis üheksa toetuse saaja 19 projekti osas toetuse täielikust väljamaksmisest seoses toetuse kasutamise nõuete rikkumise tõttu. KIK esitas ühe tsiviilhagi seoses soodustuskelmuse kriminaalasjaga ja toetuse saaja suhtes kuulutati KIKi nõudel välja pankrot. Ühel juhul esitas KIK hagi kohtusse. Viimatinimetatud asi on käesoleval ajal lahendamisel kompromissiga, sest pikaleveniva kohtuasja korral amortiseeruks vaidlusalune vara väärtusetuks.

KIK-i hinnangul puudub eelnimetatud õigusvaidlustel märkimisväärne mõju aruandes esitatud näitajatele, sest kui kohtuvaidluste tulemusel peaks asutama seisukohale, et toetuse saajal on õigus toetust saada, siis rahastatakse asjaomaseid projekte toetuste eelarvetest ning õigusabikulud on ette nähtud KIK-i tegevuskulude eelarves. Õigusvaidlused moodustavad projektide arvust ja mahtudest väga väikese osa.

2.5 Riskijuhtimine

KIK-i nõukogu poolt 2014. aasta märtsis kinnitatud arengukavas perioodiks 2014-2020 on üheks strateegiliseks eesmärgiks seatud tugeva riskijuhtimise süsteemi väljaarendamine. Sellest lähtuvalt on riskijuhtimise peamised ülesanded eelseisvaks seitsmeks aastaks:

- hoida laenukahjum pikema perioodi jooksul mitte suurem, kui keskmiselt 0,2% aastas ja auditi käigus tuvastatud mitteabikõlblike kulude summa auditeeritud kogukuludest alla 1% auditeeritud kogukulust ning hoida võetud kohustused tasakaalus KETS-i alusel KIK-ile laekuvate vahenditega;
- arendada edasi tööprotsessidega integreeritud riskijuhtimissüsteemi, rõhuasetusega riskide ennetamisel;
- rakendada riskide hindamise tulemusi iga-aastase tegevuskava ja eelarve koostamisel;
- koolitada ja arendada töötajaid riskijuhtimise valdkonnas.

2013. aasta sügisel toimus kolm KIK-i riskiseminari. Seminarid on tööinstrumendiks riskide ennetamiseks vaatega järgmisesse majandusaastasse ning neid korraldatakse juba üheksandat aastat. Riske hinnati keskkonnaprogrammi (KP) toetuste ja EL struktuuritoetuste (ST) menetlemise ning infotehnoloogia vallas. Lisaks neile kolmele seminarile hindas juhtkond arengukava koostamise käigus asutuse riske FAP (funktsionaalse arenguplaani) mudeli abil.

KIK-i meeskond tuvastas kõrge ja keskmise skooriga riskid järgmistes valdkondades, mille osas nägi juhtkond ette maandamistegevused KIK-i 2014. aasta tegevuskavas ja eelarves:

- Asutuse üheks oluliseks riskiks on hinnatud KIK-i strateegiliste eesmärkide vähene teadlikkus ja teavitamine. Seda riski on plaanis maandada KIK-i uue arengukava ja kommunikatsioonistrateegia ellu viimisega.

- Kõrgete riskidena on hinnatud arendustegevustega (sh IT arendustega) kaasnevad riskid. Nende maandamistegevustena nähakse ette IT arenduste parem planeerimine ja järelevalve ning arendustegevuste osas kommunikatsiooni parandamine.
- Keskkonnaprogrammi üksuse töötajatel on muutuste ja arenduste osas kõrgem riskitunnetus, kuna 2013. aastal alanud KP viie alamprogrammi (keskkonnakorraldus, keskkonnateadlikkus, atmosfääriõhukaitse, veemajandus, looduskaitse) mõjuanalüüsi tulemusel võivad tekkida olulised muudatused keskkonnaprogrammi tööprotsessides ja protseduurides. Keskkonnaprogrammi puhul on jätkuvalt oluline teema tulemuslik taotluste hindamine sealhulgas koostöö Keskkonnaministeeriumiga projektide hindamisel. 2014. aastal jätkatakse koos Keskkonnaministeeriumi esindajatega eelmisel aastal alanud mõjuanalüüsi ning keskendutakse viie alamprogrammile - merekeskkond, metsandus, kalandus, maapõu, jäätmekäitlus. Analüüsi tulemusena valmivad ettepanekud eesmärkide, tegevuste, fookuste ja hindamiskriteeriumite kohta.
- Riskiseminaridel toodi esile valdkondlike mõju indikaatorite ühtlustamise vajadust struktuuritoetuste ja keskkonnaprogrammi projektides ning töökoormuse parema planeerimise vajadust keskkonnaprogrammi taotlusvoorude hindamise ajal. 2014. aasta tegevuskavas on ette nähtud keskkonnamõju tulemus- ja mõjuindikaatorite süsteemi ja järeelseire protseduuride ühtlustamine keskkonnaprogrammi ja struktuuritoetuste lõikes.
- Struktuuritoetuste puhul on kõrge skooriga valdavalt hinnatud KIK-i väliseid riske ning riske, mis on seotud uue programmiperioodiga. Olulise välise riskina tunnetatakse ohtu võimaliku hangete kontrolli protsessi muutumisega. Riskide maandamise olulised tegevused on uue programmiperioodi meetme määruste väljatöötamises osalemine ning KIK-i protseduuride koostamine. Teise olulise riskimaandamise tegevusena on 2014. aastal plaanis rakendada lõppeva programmiperioodi projektide järelkontrollide. Jätkuvalt oluline teema on töötajate kompetentside mudeli rakendamine.
- Riigiabi ja hangete kontrolli riske hinnati madalamateks, kui eelmisel aastal, kuigi neid toodi korduvalt välja. Need teemad on jätkuvalt KIK-i jaoks olulised ning järgmisel kalendriaastal aega- ja ressursse nõudvad. Riskiskooride vähenemist mõjutas kindlasti see, et 2013. aastal on mitmed sisekontrolli muudatused juba sisse viidud nii keskkonnaprogrammi kui ka struktuuritoetuste üksustes ja organisatsioonis tervikuna (KP kolme pakkumise nõue, ST hangete kontroll-lehtede muutmine, KIK-i uus hangete kord, riigiabi koolitused töötajatele).

Paljude riskide ennetava maandamismeetmena nähakse KIKi töötajate jätkuvat koolitamist. Üheks 2014. aasta eesmärgiks on töötajate kompetentside hindamisest lähtuva ja arenguvajadusi toetava koolitussüsteemi rakendamine.

Siseaudiitorid teostavad riskide maandamistegevuste seiret, jälgides KIK-i tegevuskava täitmist.

3. Ülevaade põhitegevuste kaupa 2013. aastal ja eesmärgid 2014. aastaks

3.1 Keskkonnaprogrammi rakendamine 2013. aastal

2013. aastal olid taotlejad jätkuvalt aktiivsed taotluste esitamisel. Sellele aitas kaasa andmesüsteemi KIKAS, mida on pidevalt arendatud ja täiustatud, et sellega töötamine oleks mugav nii taotlejatele kui ka menetlejatele.

Lisaks viidi 2013. aastal koostöös arendusüksusega läbi 5 alamprogrammi (veemajandus, keskkonnateadlikkus, keskkonnakorraldus, atmosfääriõhukaitse ja looduskaitse) mõjude analüüs hindamaks rahastatud projektide tulemusi ja keskkonnamõju. Selgitati välja vajalikud mõjuindikaatorid ning tänaseks on välja pakutud täiendused eel- ja järelhindamise protseduuri. Arendustegevuste ettepanekute rakendamine jätkub 2014. aastal.

Keskkonnaprogrammi üksus panustas 2013. aastal jätkuvalt toetuse taotlejate ja toetuse saajate informeerimisele ja koolitamisele. Võrreldes varasemate aastatega viidi infopäevi läbi mõnevõrra vähem. Toimusid infopäevad nii KIKAS kasutuse kui ka keskkonnaprogrammi rahastamise protseduuride tutvustamiseks. Kokku osales infopäeval 270 taotlejat või toetuse saajat.

Vastavalt kohapealsete kontrollide juhendile viisid 2013. aastal üksuse töötajad läbi 556 kohapealset investeeringute kasutamise kontrolli. Neist 363 kontrolli oli seotud ehituslike projektidega, 218 mitteehituslike projektidega ja teostati 25 järelkontrolli. Kontrollide tulemusena saab järeldada, et investeeringuid kasutatakse sihipäraselt.

Üksuse töö tõhustamiseks ja ühiste arusaamade kujundamiseks korraldati regulaarseid üksuse koosolekuid konkreetsete juhtumite ja KIK-i protseduuride tõlgendamise arutamiseks ning erinevaid keskkonna- ja finantsalaseid koolitusi. Samuti käidi tutvumas Hiiumaa ja Harjumaa projektide arendamisega.

KIK rahastas 2013. aastal keskkonnaprojekte kümne keskkonnakaitse valdkondliku programmi kaudu, seejuures võttis KIK-i nõukogu rahastamise otsuseid vastu kahes voorus. Kokku laekus KIK-ile 1841 projekti rahastamise taotlust summas 103 miljonit eurot. KIK-i nõukogu eraldas raha 832 keskkonnakaitsele projektile kogusummas 37miljonit eurot. Valdkondlikult eraldati kõige rohkem raha veemajandusele: 13,8 miljonit eurot. Kuna 2013. aasta teise voo rahastamise otsused tehti vahetult enne aasta lõppu, ei ole toetuse saajad paljude projektide elluviimist alustanud. 2013. aasta projektide teostamine ja rahastamine jätkub suures osas 2014. ja 2015. aastal.

2013. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise finantsolukord seisuga 31.12.2013:

- eelarvesumma: 36,7 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 8,3 miljonit eurot;
- väljamaksete summa: 3,1 miljonit eurot;
- teostatud tööde rahaline maht: 4,2 miljonit eurot.

2013. aasta lõpuks oli 2012. aasta programmi finantsseis järgmine:

- eelarvesumma: 41,8 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 37,4 miljonit eurot;
- väljamaksete summa: 26,4 miljonit eurot;

- teostatud tööde summa: 28,9 miljonit eurot;

Lisaks jätkus 2013. aastal mitmete 2011. aastal rahastamise otsuse saanud projektide rahastamine ning KIK-i nõukogult pikenduse saanud 2009-2010. aasta keskkonnaprogrammi projektide rahastamine. Kokku tegi KIK 2013. aastal keskkonnaprogrammi projektide rahastamiseks väljamakseid ligi 47,5 miljonit eurot.

Ülevaade 2013. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise otsustest valdkondade kaupa koos välisabi projektide kaasfinantseerimisega seisuga 31.12.2013:

eurodes

Jrk nr	Programm	Eelarve seisuga 31.12.13	Sõlmitud lepinguid	Finantseeritud	Aruanded
1	Veemajandus	13 806 969	3 568 943	1 134 641	1 793 797
2	Jäätmekäitlus	1 846 415	800 628	221 368	684 712
3	Looduskaitse	5 454 052	746 719	304 263	305 169
4	Metsandus	2 913 945	532 820	167 638	68 399
5	Keskkonnakorraldus	1 354 883	159 702	113 469	113 469
6	Maapõue	854 223	90 605	25 443	22 736
7	Merekeskkond	317 747	50 466	26 364	2 262
8	Atmosfääriõhu kaitse	3 998 554	548 514	267 460	475 828
9	Keskkonnateadlikkus	3 569 258	1 462 039	746 131	490 736
11	Kalandus	1 896 655	364 946	85 282	202 398
12	Kaas- ja sildfinantseerimine	643 680	0	0	0
	KOKKU	36 656 382	8 325 382	3 092 058	4 159 506

3.2. Valdcondlik ülevaade 2012. ja 2013. aastal keskkonnaprogrammi projektide olulisematest tulemustest ja elluviimisest 2013. aastal

3.2.1 Veemajandus

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 100 projekti kogusummas 13,8 miljonit eurot. Alamprogrammi jagunesid rahastatavad projektid järgmiselt:

- veekogude tervendamine 4 projekti;
- joogiveevarustus 38 projekti;
- jääkreostus 7 projekti;
- mittetehnilised tööd 23 projekti;
- reoveekäitlus 27 projekti.

2013. aasta projektidest alustati 43 projekti elluviimisega ja lõpetati 14 projekti. 2012. aasta keskkonnaprogrammi 123 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 82 projekti.

Veekogude tervendamise alamprogramm:

- järvedest eemaldatud sette kogus oli 82 800 m³ ja puhastatud veepeegli pindala 114ha;
- puhastati kokku 12 km jõgesid;
- veekogude kaldaalasad puhastati kokku 20 ha.

Joogiveevarustuse alamprogramm:

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti joogiveetorustikke ca 57 400 m;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 26 000 inimest ja 186 asutust/ettevõtet;
- ehitati/renoveeriti 35 joogiveepumplat.

Jääkreostuse alamprogramm:

- projektide tulemusena on likvideeritud ca 345 tonni ohtlikke jäätmeid ja 4922 tonni reostunud pinnast;
- korrastati territooriumi ca 467 500 m² ulatuses.

Mitteehituslike tööde alamprogramm:

- korraldati 2 koolitust reoveepuhastite operaatoritele, kus osales kokku 50 inimest;
- teostati heitvee ja suublaseiret, mille käigus kontrolliti 863 reostusobjekti ja võeti 911 proovi;
- viidi läbi 12 vee ja veemajandusega seotud uuringut.

Reoveekäitluse alamprogramm

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti reoveetorustikku kokku ca 54 400 m;
- ehitati/renoveeriti 42 reoveepumplat ja 16 reoveepuhastit;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 18 400 inimest ja 277 asutust/ettevõtet.

3.2.2 Jäätmekäitlus

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 90 projekti kogusummas 1,8 miljonit eurot.

Alamprogrammi jagunesid projektid järgmiselt:

- ohtlike jäätmete käitlemise projekte 43;
- tavajäätmete käitlemise projekte 8
- maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenud ehitise lammutamise projekte 42.

2013. aasta projektidest alustati 50 projekti elluviimisega ja 27 lõpetati. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 12 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 11 projekti.

Ohtlike jäätmete käitlemise alamprogramm:

- rajati Viisu keskkonnajaam Järvamaale. Jaam teenindab vähemalt 1 500 jäätmetekitajat;
- korraldati 9 ohtlike jäätmete kogumisringi, mis hõlmasid 9 valda ning lisaks Ida-Saaremaa ja Muhu valdasid kokku ca 50 000 elanikuga teeninduspiirkonnas, mille käigus koguti ja käideldi 71 tonni ohtlike jäätmeid.

Tavajäätmete käitlemise alamprogramm:

- rajati kokku 6 jäätmejaama Vormsile, Kohtla Valda (2), Noarootsi, Väike-Maarjasse (2);

- teostati olemasolevate jäätmejaamade laiendus/arendustöid Kundas ja Järvamaal, Peetris.

Maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenud ehitiste lammutamise alamprogramm:

- lammutati kokku 13 hoonet (viljakuivati, villavabrik, 7 lauta, silikaathoone, silohoidla, küün ja kuur);
- lammutamise käigus käideldi kokku üle 120 tonni ohtlike jäätmeid

3.2.3 Looduskaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 140 projekti kogusummas 5,5 miljonit eurot.

Alamprogrammi jagunesid projektid järgmiselt:

- looduskaitse infrastruktuuri rajamise projekte 10;
- looduskaitse arendusprojekte (kavad, inventuurid) 33;
- looduskaitse elluviimine (kavade täitmine) 90;
- kaasfinantseerimine projekte 7.

2013. aasta projektidest alustati 53 projekti elluviimisega ja lõpetati 27 projekti. 2012. a rahastamisotsuse saanud 112 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 76 projekti.

Looduskaitse infrastruktuuri alamprogramm:

- rekonstrueeriti ajalooline Võru Katariina allee, kuhu istutati 68 puud ja rajati ligi 3200 m² kõnniteid;
- rajati loodusinfokeskus Pivarootsi. Tööde raames paigaldati moodulmaja, vaatetorn ja 3 infotahvliit;
- Hiiumaale rajati Soera talumetsa õppeklass.

Looduskaitse arenduse alamprogramm:

- valmis aruanne "Eesti lindude pesitsuskalender";
- soetati lindude ja nahkhiirte seire ning uurimisvahendeid;
- parkidele koostati 9 hoolduskava ja viidi läbi 5 uuringut ja 3 inventeerimist.

Looduskaitse elluviimise alamprogramm:

- teostati liigikaitse töid, millega täideti 9 liigi tegevuskavad;
- maksti loodushoiutoetust, mille käigus hooldati elupaiku ligi 110 ha, taastati elupaiku ligi 1 230 ha ja paigaldati tarasid üle 60 800 m;
- loodushoiu tööde korraldamise käigus hooldati 13 parki, 2 veeregulaatorit, 6 üksikobjekti ja transporditi loomad 12 alale;
- puhastati 5 km matkaradu võsast;
- korraldati talgud, millel osales ligi 270 vabatahtlikku;
- koostati trükis „Eesti soode seisund ja kaitstus“ (tiraaž 700 eks);
- hooldati ja korrastati ca 1 400ha ulatuses parke ja kaitsealuseid objekte;
- soetati 327 looma (201 veist, 100 lammast ja 26 herefordi).

3.2.4 Metsandus

KIK-i nõukogu otsustas rahastada 2013. aastal 24 projekti summas 2,9 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- metsanduse projekte 18;
- jahinduse projekte 6.

2013. aasta projektidest alustati 11 projekti elluviimisega ja lõpetati 3 projekti. 2012. aastal rahastamise otsuse saanud 39 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 16 projekti.

Metsanduse alamprogramm:

- toetati üle 3 miljoni euroga erametsaomanike ja erametsanduse ühistegevusi;
- toodeti 10-osaline saatesari „metsapeatus“;
- viidi läbi 6 teadusuuringut ja koostati 11 rakendusuuringu aruannet;
- koostati 1 käsikiri Monograafia „Mänd Eestis“ ja 1 juhend „Uuendusraiel säilikuude jätmise“;
- valmis 10 trükist (tiraaž 78 510);
- erilehti metsandusteemade tutvustamiseks suuremate päevalehtede vahel anti välja kolm (ca 120 000 lugejat).

Jahinduse alamprogramm:

- valmis õppefilm „Suurkiskjad“ (400 eks);
- anti välja ajakiri „Eesti Jahimees“ (tiraaž ligi 48 000 eks).

3.2.5 Keskkonnakorraldus

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 20 projekti kogusummas 1,4 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- keskkonnakorraldus 19 projekti;
- kaasrahastamine 1 projekt.

2013. aasta projektidest alustati 6 projekti elluviimisega ja lõpetati 3 projekti. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 12 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 7 projekti.

Keskkonnakorralduse programm:

- paigaldati 3 aspiratsiooniseadet;
- rajati 1 ventilatsioonisüsteem;
- viidi läbi 5 uuringut.

3.2.6 Maapõu

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 14 projekti kogusummas 854 tuhat eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- maapõuealane teave 13 projekti;
- maastike korrastamine 1 projekt.

2013. aasta jooksul alustati 2 projekti elluviimisega ja lõpetati 1 projekt. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 10 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 5 projekti.

Maapõue programm:

- kaevandamistegevuse aerokontrolle viidi läbi 150 karjääris ja kontrollmõõdistamisi 6 karjääris. Lisaks viidi läbi kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade revisjon Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga ja Võru maakondades;
- anti välja ajakirja „Eesti Põlevloodusvarad ja -jäätmel“ (tiraaž 1 150 eks) ja kogumikke (340 eks);
- toimus 2 konverentsi, kus osales 335 inimest ja 1 koolitus osalejate arvuga 251.

3.2.7 Atmosfääriõhukaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 39 projekti kogusummas 4 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- energeetika 15 projekti;
- välisõhk 24 projekti.

2013. aasta jooksul alustati 11 projekti elluviimisega ja lõpetati 6 projekti. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 54 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 30 projekti.

Energeetika alamprogramm:

- taastuvkütuse kasutamisele viidi üle 19 katlamaja, mille tulemusena väheneb nende katlamajade poolne välisõhu saastatus ca 80% ja hinnanguliselt väheneb CO₂ heitkogus aastas ligi 9 100 tonni.

Välisõhu alamprogramm:

- viidi läbi 12 uuringut ja 2 inventuuri (Tallinn linna ja linnastu CO₂ inventuur ja inventuur Stockholmi konventsiooni regulatsiooni alla kuuluvatest uutest püsivatest orgaanilistest saasteainetest, nende kasutamisest ja käitlemisest Eestis ning levikust keskkonda);
- püstitati 1 välisõhu seirejaam ja paigaldati 4 müraseire seadet;
- soetati 1 kalibreerimislabor seadmete kalibreerimiseks Eesti õhumõõtejaamades;
- viidi läbi 2 kampaaniat: „Tuumamaterjali sisaldavate seadmete ja muude potentsiaalselt ohtlike radioaktiivsete jäätmete kogumine“ ja „Keskkonnasäästlike liikumisvahendite propageerimine Võru linnas“.

3.2.8 Keskkonnateadlikkus

2013. aastal otsustas KIK-i nõukogu rahastada 356 projekti summas 3,6 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunevad projektid järgmiselt:

- keskkonnahariduslik aktiivõpe - 250;
- teavitustegevused, uuringud ja kampaaniad - 103;
- rahvusvaheline koostöö - 3;

2013. aasta jooksul alustati 196 projekti elluviimisega ja lõpetati 60 projekti. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 537 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 499 projekti.

Programmi olulisemad tulemused:

- üleriiklike projektide raames toimus täiskasvanutele ca 400 üritust ja kampaaniat, mis puudutas otseselt või kaudselt enam kui 191 000 inimest. Noortele ja lastele toimus üle 1 940 ürituse ja kampaania, milles osales üle 188 000 inimese;
- üleriiklike projektide raames koostati 6 351 erinevat trükist (tiraaž üle 122 000 eks);
- maakondlike projektide raames toimus erinevaid üritusi ja ürituste sarju (koolitus, õppekäik, laager, konverents jne) kokku 148, millest võttis osa üle 55 000 lapse ja 25 000 täiskasvanu;
- projektide raames koostati 100 erinevat trükist (tiraaž üle 86 000 eks).

3.2.9 Kalandus

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 39 projekti summas 1,9 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- kalandusalased arendusprojektid 12;
- kalandusuuringud 11;
- kalavarude kaitse ja järelevalve 9;
- vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine 7 projekti.

2013. aastal alustati 10 projekti elluviimisega ja lõpetati 3 projekti. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 39 projektist oli 2013. a lõpuks lõpetatud 22 projekti.

Kalandusalased arendusprojektid:

- hoiti käigus elektrooniline teenus harrastuspüügiõiguse ja kalastuskaardi soetamise, maksmise ja püügiõiguse kontrollimiseks, mille käigus koostati lisaks tutvustavaid infolehti 15 000 tk ja renditi 25 kontrolliseadet;
- loodi nutirakendus „Kalamees“ kalastushuvilistele;
- korraldati 4 Eesti meistrivõistluste etappi sportlikus kalapüügis, osalejaid oli ca 1 000 inimest;
- viidi läbi Castingu maailmameistrivõistlused, osalejaid ca 200 inimest;
- loodi lauamäng „Kalale“ (1 000 eks);
- Paigaldati 1 ujuvkai, 2 ujuvsilda ja 4 paadisilda.

Kalandusuuringud:

- viidi läbi 10 teadusuuringut.

Kalavarude kaitse ja järelevalve:

- kalapüügi järelevalve tõhustamiseks Läänemeresel teostati kaks ühisinspekteerimist Lätis ja Poolas ja lisaks osales patrull-laev valve välismissioonil;
- Umbusi jõe rajati 8 forellikoelmut, eemaldati 5 koprapaisu ja vette langenud puud;
- toimus valvetelefon 1313 kalurite teadete vastuvõtmiseks;
- Eesti riigi järelevalvekohustused EL-i ja rahvusvaheliste kalandusorganisatsioonide ees on täidetud.

Vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine:

- Viljandi järve kalavarusid suurendati 1 000 kohamaimuga;
- Peipsi- ja Lämmijärvest eemaldati 869 vana nakkevõrku;
- soetati 65 kellamehhanismiga kalasöötjat, 2 trummelfiltriite reductorit, 4 veesukelpumpu ja sukelmootoriga aeraator;
- asustati 891 000 klaasangerjat (Võrtsjärv 228 kg, Saadjärv 16 kg, Kaiavere 10 kg, Kuremaa 7 kg ja Vagula 8 kg);
- rajati 1 kudepadjand Keibu peakraavis.

3.2.10 Merekeskkond

KIK-i nõukogu otsustas 2013. aastal rahastada 10 projekti summas 318 tuhat eurot. 2013. aastal alustati 2 projekti elluviimist ja lõpetati 1 projekt. 2012. aastal rahastamisotsuse saanud 6 projektist 2013. aastal ei lõppenud.

Merekeskkonna programm:

- soetati reostustõrjevahendeid: 2 kuivülikonda, 4 õlitõkkepoomi ja 120 liitrit absorbenti;
- viidi läbi 4 uuringuprojekti, mille käigus toimus 1 koolitus (22 osalejat), 5 seminari (100 osalejat) ja üks rahvusvaheline konverents. Välja anti 100 voldikut;
- loodi 1 veebipõhine kaardirakendus naftareostuse riski ohjamiseks, mille käigus toimus 7 nõupidamist 101 osavõtjaga (hõlmatav ala Soome laht).

3.3. Keskkonnaprogrammi 2014. aasta eesmärgid ja rahastamine

Keskkonnaprogrammi üksus seab oma töös 2014. aastaks järgmised eesmärgid:

- teostada andmebaasi KIKAS jätku arendustööd;
- keskkonnaprogrammi projektide rahastamiseks kahe taotlusvooru läbiviimine;
- 2013. a analüüsitud 5 valdkonna (vesi, atmosfääriõhk, keskkonnakorraldus, keskkonnateadlikkus, looduskatse) arendusettepanekute rakendamine;
- osaleda ülejäänud 5 valdkonna (merekeskkond, metsandus, kalandus, maapõu, jäätmekäitlus) projektide keskkonnaalase mõju analüüsimises;
- tegutseda aktiivsemalt projektide elluviimise kiirendamiseks ja tagada rahastamise tähtaegadest kinnipidamine;
- tõsta taotlejate ja toetuse saajate teadlikkust ning haldussuutlikkust maakondades korraldatavate koolituste abil;
- kontrolliprotseduuride tõhustamine toetuse saajate jätkusuutlikkuse hindamisel;

- töötada välja selgemad alused finantskorrektsioonideks;
- teostada järelkontrollid projektidele, mis on lõpetatud viimase 5 aasta jooksul.

Keskkonnakaitse valdkondade rahastamisel on püstitatud alljärgnevad eesmärgid:

3.3.1 Veemajanduse programm:

- saavutada ja säilitada veekogude ja põhjavee hea seisund;
- tagada veekogude hea kvaliteediklass;
- tagada elanikkonna nõuetekohane joogiveega varustamine;
- tagada reoveesüsteemide kehtivatele nõuetele vastavusse viimine ja reoveekogumisalade piires kanalisatsioonisüsteemide väljaarendamine;
- vähendada või likvideerida jääkreostusobjektidest põhjustatud keskkonnariske või negatiivset mõju veekeskkonnale, maastikule ja inimese tervisele.

3.3.2 Jäätmekäitluse programm:

- ohtlike jäätmete kogumissüsteemi arendamine tasemeni, mis haaraks kõik maakonnad ja kohalikud omavalitsused;
- jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutuse infrastruktuuri arendamine;
- jäätmetest põhjustatud keskkonna saastamise vältimine ja vähendamine tänapäevaste jäätmekäitluspõhimõtete rakendamise kaudu;
- vähendada lagunenu ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitistest põhjustatud keskkonnariske või negatiivset mõju keskkonnale, maastikule ja inimese tervisele.

3.3.3 Looduskaitse programm:

- looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilimiseks;
- looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodsa seisundi tagamine;
- kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskkonna säilitamine;
- looduskaitse pikaajalise arengu kavandamiseks ja arengu jätkusuutlikkust tagavate meetmete elluviimine;
- looduslike elupaikade ning kaitsealade, hoiualade, riiklikult kaitstud parkide ja üksikobjektide hooldamine ja kaitse korraldamine;
- üleriigilise looduskaitse infrastruktuuri arendamine.

3.3.4 Metsanduse programm:

- metsanduse pikaajaliste arengusuundade ellurakendamine;
- metsade uuendamise ja taasmetsastamise tagamine;
- metsaökosüsteemide kaitse;
- erametsanduse arendamine ühistegevuse ning erametsaomanike organisatsioonide tugevdamise kaudu;
- säästva metsanduse alase koolituse, teavituse ja uuringute edendamine;
- jahiulukiarvu taastusvaruna säilimise tagamine;
- ulukikahjustuse ulatuse vähendamine;
- jahimeeste praktiliste oskuste taseme ja jahindusalase teadlikkuse tõstmine.

3.3.5 Keskkonnakorralduse programm:

- saasteenetuslike, tehniliste ja oskusteabe meetmete väljatöötamise ja juurutamise toetamine;
- parima võimaliku tehnika ja puhtama tootmise alaste uuringute ja muude teabematerjalide koostamine, avaldamine ja levitamine
- hädaolukorraks valmistumine, hädaolukorra lahendamise ja hädaolukorrast põhjustatud tagajärgede leevendamise ja koostöö võimekuse suurendamine.

3.3.6 Keskkonnateadlikkuse programm:

- Eesti elanike väärtushinnangute ja käitumisharjumuste kujundamine keskkonnasäästlikuks;
- riiklike õppekavasid toetava aktiivõppe meetoditel põhineva keskkonnaharidusliku tegevuse arendamine ja läbiviimine;
- määratletud sihtrühmale suunatud keskkonnateadlikkust suurendavate teavitussürituste ja -kampaaniate korraldamine;
- rahvusvahelises keskkonnahariduse alases koostöös osalemine.

3.3.7 Kalanduse programm:

- saavutada tasakaal kalavarude kaitse ja kasutamise vahel;
- tagada bioloogiline mitmekesisus, kalavarude pikaajaline säilimine;
- tagada püügivõimalus nii kutselistele kui ka harrastuskalastajatele praegu ja tulevikus.

3.3.8 Merekeskkonna programm:

- Läänemere merekeskkonna hea seisundi saavutamine ja säilitamine;
- merekeskkonnaseisundi hindamise ja seire kvaliteedi tõstmisega seotud uuringud ja arendustööd;
- suurõnnetuste efektiivne reostustõrje tagamine.

3.3.9 Atmosfääriõhukaitse programm:

- välisõhu kvaliteedi parandamine;
- kliimamuutuste tagajärgede leevendamine;
- transpordisaaste vähendamine;
- kiirgusohutuse tagamine;
- keskkonna füüsikalistest saasteallikatest tingitud reostuse vähendamine;
- energeetika negatiivse keskkonnamõju vähendamine;
- välisõhu keemilise saaste allikatega seonduvate tervise- ja keskkonnoahtude ning riskide väljaselgitamine.

3.3.10 Maapõue programm:

- toetada maapõueressursside säästlikku kasutamist;
- toetada maastike korrastamist;
- maapõuealase teabe korrastamine ja levitamine.

3.4. Ülevaade struktuuritoetuste vahendamisest 2013. aastal ja eesmärgid 2014. aastaks

3.4.1 Struktuuritoetuste rakendamine 2013. aastal

KIK täidab struktuuritoetuse (ST) rakendusüksuse (RÜ) rolli, olles meetmete rakendajaks elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (veemajanduse ja jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse), prioriteetses suunas 2 (säätva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugistruktuuride arendamine) ja prioriteetses suunas 3 (energiamaajanduse arendamine) ning inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (elukestev õpe). Rakendusasutuseks on enamiku meetmete puhul Keskkonnaministeerium, ühe meetme puhul ka Siseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kokku on KIK-i rakendada 22 struktuuritoetuse meetet, millest kõik on 2013. aasta lõpu seisuga käivitunud.

2013. aastal jätkus KIK-i arendamine eesmärgiga tagada struktuuritoetuse meetmete rakendamiseks vajalik haldussuutlikkus. Olulisemateks 2013. aastaga seotud märksõnadeks olid taotlusvoorude läbiviimine ja toetuse taotluste hindamine, KIK-i protseduuride uuendamine ja täpsustamine, tagamaks kiiremaid ja selgemaid menetlusi ning intensiivne projektide elluviimise järelevalve (kvartaalsed ülevaatused, kvartaalne hankeplaanide ja väljamakseprognoside esitamine jne).

Jätkuvalt tegeletakse KIK-i siseste menetluste optimeerimisega ja võimalike toetustega seotud riskide maandamisega. Lisaks on Rahandusministeerium karmistanud nõudeid ST kontrollimehhanismidele.

Alljärgnevalt ülevaade 2013. aasta jooksul tehtud olulisematest uuendustest protseduurides:

- 2013. aasta I poolel kehtestati hangete kontrolli kontroll-leht järelevalvespetsialistile (JVS). Enne kontrollis JVS hankeid projektikoordinaatori (PK) kontroll-lehe alusel, kuid kuna PKde kontrollitase on kõrge, kehtestati JVSile eraldi kontroll-leht. Selle eesmärk on eelkõige leida võimalikud sisulised puudujäägid hankes.
- 2013. aasta I poolel uuendati väljamaksetaotluste menetlemise protseduuri ja erinevaid VMT ja ettemakse kontroll-lehti detailide täpsustamiseks.
- 2013. aasta I poolel kehtestati täiendatud kohapealse kontrolli ehk paikvaatluse kontroll-leht, mille osad küsimused koondati ning põhivara kontrollküsimustikku vähendati optimaalsele tasemele.
- 2013. aasta suurimaks ja enim aeganõudvaks arenduseks oli lõppenud projektide järelkontrolli protseduuri uuendamine. Protseduuriga sätestati reeglistik lõppenud projektide üle kestuse kontrolli ehk järelkontrolli teostamiseks, et veenduda toetuse sihipärasel kasutamisel, varade säilitamises ning projekti eesmärkide täitmisel.
- Lisaks koostati perioodi 2014-2020 tööprotseduuride kirjeldused lähtudes korraldusasutuse suunistest.

3.4.2 Ülevaade 2013. a olulisematest tegevustest ja tulemustest

2013. aasta lõpuks on ST meetmetele eraldatud vahenditest kohustustega kaetud 97% (708 miljonit eurot) ning väljamakseid kokku tehtud 529 miljonit eurot, sh 2013. a 170 miljonit. Seisuga 31.12.13 on väljamakseid tehtud 72% ulatuses kogu rahastamisperioodi meetme mahust. Kokku on KIK rahastanud 365 ST projekti, millest 31.12.2013 seisuga on 174 lõpetatud.

2012/2013. aastal viis KIK läbi mitmed taotlusvoore, mille tulemusena rahastati 2013. aastal kokku 71 uut projekti summas 82 miljonit eurot.

2013. aastal tehtud investeeringud:

- meetme „Veemajanduse infrastruktuuri arendamine“ IV avatud taotlusvoor kuulutati välja 19.10.2012 tähtajaga 25.01.2013. Kokku sai toetust 14 projekti summas 40,4 miljonit eurot;
- meetme „Säästva transpordi arendamine“ määrus jõustus 28.09.2012. I taotlusvoor kestis 1.11.12–7.01.2013. Toetust sai 1 projekt summas 18,9 miljonit eurot;
- meetme „Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine“ V avatud taotlusvooru raames rahastati 12 projekti summas 7,2 miljonit eurot. Lisaks kuulutati 17.12.2013 välja VI voor tähtajaga 18.02.2014.
- meetme „Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)“ IV ja V avatud taotlusvooru toetuste kogusumma oli 5,1 miljonit eurot. IV taotlusvoor kuulutati välja 29.11.2012 tähtajaga 28.01.2013, toetust sai 8 projekti kogusummas 1,6 miljonit eurot. V taotlusvooru tähtaeg oli 20.09.2013, millest sai toetuse 13 projekti kogusummas 3,5 miljonit eurot. Lisaks kuulutati 22.11.2013 välja VI taotlusvoor tähtajaga 20.01.2014;
- meetme „Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ja korrastamine“ raames tegi KIK 28.06.2013 otsuse rahastada 4,7 miljoni euroga projekti „Kohtla-Järve põlevkivitööstuse keskkonnanõuetele mittevastava prügila põlengu likvideerimine“;
- meetme „Looduse mitmekesisuse säilitamine (Investeeringute kava)“ raames rahastati kokku 20 kolmanda investeeringute kava projekti summas 3,1 miljonit eurot;
- meetme „Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)“ raames tegi KIK 22.10.2013 taotluse rahuldamise otsuse projekti „Vooluveekogude seisundi parandamine: Põltsamaa jõgi, Vasalemma jõgi, Valgejõgi, Nõmme jõgi“ II etapi rahastamiseks summas 1,4 miljonit eurot;

- meetme „Keskkonnajäreelvalve arendamine“ raames otsustas KIK rahuldada taotluse projekti „Eriotstarbeliste maasturite ja sõiduautode soetamine“ rahastamiseks summas 0,5 miljonit eurot. Lisaks esitati 17.12.2013 KIK-ile projekti „Infotehnoloogiliste vahendite soetamine“ rahastamise taotlus.

Järgnevas tabelis on esitatud ülevaade rakenduskavades sätestatud eelarvete täitmise kumulatiivselt prioriteetsete suundade lõikes 31.12.2013 seisuga. Tabel kirjeldab rakenduskavades kokku lepitud eelarvet ja selle täitmist kumulatiivselt projektide taotluse rahuldamise otsuste ja väljamaksete alusel:

eurodes

Prioriteetne suund	Fond	Eelarve	EL toetuse summa	Osa eelarvest	EL toetuse väljamaksed	Osa eelarvest
Veemajanduse ja jäätmeäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse	ÜF	626 334 155	605 428 762	97%	445 070 068	71%
Säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugisüsteemide arendamine	ERF	92 032 773	90 297 205	98%	74 735 454	81%
Energiamajanduse arendamine	ERF	8 689 320	8 689 320	100%	8 290 646	95%
Keskkonnahariduse arendamine	ESF	3 195 582	3 195 580	100%	674 139	21%

Allikas: SFCS (Struktuuritoetuste tarkvaralahendus), 24.02.2014

Prioriteetsed suunad jagunevad meetmeteks. Meetmete lõikes on eelarve täitmine kumulatiivselt seisuga 31.12.2013:

eurodes

SFOS nr	Meetme nimi	Eelarve	EL toetuse summa	Osa eelarvest	EL toetuse väljamaksed	Osa eelarvest
2.1.1	Veemajanduse infrastruktuuri arendamine	466 850 651	465 762 104	100%	360 578 778	77%
2.1.10	Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)	15 977 310	12 686 318	79%	6 084 752	38%
2.1.11	Tõkestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogudel kalade rändetingimuste parandamiseks	1 705 280	1 705 280	100%	1 663 859	98%
2.1.12	Säästva transpordi arendamine	18 934 000	18 906 508	100%	0	0%
2.1.2	Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine	21 599 241	18 783 150	87%	17 734 471	82%
2.1.3	Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate	45 966 800	39 946 800	87%	30 893 185	67%

	prügilate sulgemine ja korrastamine					
2.1.4	Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)	5 876 529	5 876 529	100%	4 311 400	73%
2.1.5	Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel	13 987 870	12 624 050	90%	7 104 246	51%
2.1.6	Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine	27 508 302	24 405 431	89%	12 422 883	45%
2.1.7	Ladestusalaga jäätmeäitluskeskuste ladestusala laiendamine	1 595 098	1 595 099	100%	1 595 099	100%
2.1.8	Põlevkivienergeetika jäätmeaheldate sulgemine ja tuhaärasustussüsteemi uuendamine	3 137 492	3 137 493	100%	2 681 395	85%
2.1.9	Ladestusalaga jäätmeäitluskeskuse rajamine Kagu-Eestisse	3 195 582	0	0%	0	0%
2.2.1	Keskkonnajärevalve arendamine	6 131 165	5 569 158	91%	4 146 124	68%
2.2.2	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine	38 346 989	38 346 989	100%	38 346 989	100%
2.2.3	Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemine)	4 971 634	4 846 422	97%	3 995 812	80%
2.2.4	Keskkonnaseire arendamine	1 661 703	1 658 078	100%	1 658 078	100%
2.2.5	Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks	4 007 000	4 007 000	100%	3 145 964	79%
2.2.6	Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava)	13 011 326	11 972 365	92%	6 933 899	53%
2.2.7	Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine	22 369 077	22 363 313	100%	16 256 059	73%
2.2.8	Keskkonnaseire ja andmehõive arendamine (programm)	1 533 879	1 533 880	100%	252 529	16%

2.3.4	Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks	8 689 320	8 689 320	100%	8 290 646	95%
1.1.9	Keskkonnahariduse arendamine	3 195 582	3 195 580	100%	674 139	21%
	KOKKU	730 251 830	707 610 867	97%	528 770 307	72%

Allikas: SFCS (Struktuuritoetuste tarkvaralahendus), 24.02.2014

Põhjalikum ülevaade struktuuritoetuse meetmete rakendamise aastapõhistest tulemustest, sh 2013. aastal, antakse elukeskkonna arendamise rakenduskava seirearuandes, mis avalikustatakse iga-aastaselt (tavapäraselt juunis) pärast rakenduskava seirekomisjonis kinnitamist veebiaadressil <http://www.envir.ee/821668>.

Rakenduskava seirearuandes on üksikasjalikult kirjeldatud meetmete elluviimise tulemusi – on antud ülevaated toetuse andmise ja kasutamisega seotud tegevustest, projektidele eraldatud rahalistest vahenditest ja väljamaksetest, meetmete eesmärkide saavutamise hetkeseisust, järelevalve tulemustest, rikkumistest, vaietest, teavitamisest jm meetmete rakendamisega seotud asjaoludest.

3.4.3 Euroopa Liidu abiperioodi 2004-2006 projektide elluviimine

Ühtekuuluvusfondi osas olid 2012. aastaks kõikide investeeringuprojektide elluviimine lõpetatud ja toetuse väljamakseid enam ei tehtud. Paikvaatluste jm järelevalvetoimingute käigus rikkumisi ei tuvastatud. Kõikide projektide kohta on Euroopa Komisjonile lõpparuanded esitatud.

3.4.4 Struktuuritoetuste üksuse 2014. aasta eesmärgid

- 1) Planeeritud ST ja AAU (*Assigned Amount Unit* ehk CO₂ heitkoguste ühikute müügi) väljamaksete summa 130 miljonit eurot.
- 2) Taotlusvoorude edukas läbiviimine.
- 3) 2013. a lõpu seisuga kohustustega katmata vahendite eesmärgipärane projektidele eraldamine koostöös Keskkonnaministeeriumiga. Aruandlusperioodi lõpu seisuga on kohustustega katmata 22,5 miljonit eurot.
- 4) Vähemalt 50% kõikide rikkumiste mahust peaks olema avastatud enne väljamakset.
- 5) Audit käigus tuvastatud mitteabikõlblike kulude summa jääb alla 1% kogu auditeeritud kulust.
- 6) Väljamaksetaotluste efektiivne menetlemine, mille tulemusena vähemalt 85% kõikidest maksetest teostatakse kokkulepitud 30 päeva jooksul.
- 7) Toimiv järelkontrollisüsteem.
- 8) 8) Edukas osalemine rakendusasutuste (Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi ja Siseministeeriumi) poolt korraldatavates meetmete ettevalmistamise protsessis.

3.5 CO₂ heitkoguse ühikutega kauplemine ja roheline investeerimisskeemi rakendamine

Aastast 2010. rakendab KIK rohelist investeerimisskeemi ning tegeleb ka riigi lubatud heitkoguse ühikutega (AAU) kauplemisega. Sõlmitud on halduslepingud Keskkonna-

ministeeriumiga (12. juuli 2010 nr 175) ning Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga (7. oktoober 2010. a nr 10-008 ja 16. oktoober 2012 nr 17-8/12-006).

Kauplemistegevus hõlmab lisaks uute lepingute sõlmimise koordineerimisele ning läbirääkimistele ka sõlmitud lepingute muudatusi ning sellega seonduvat. 2013 aastal jätkas KIK-i müügimeeskonnas Anne Sulling.

2013. aastal sõlmiti üks täiendav riigi kasutamata CO₂ saastekvoodi müügitehing Luksemburgi Suurhertsogiriigiga kogumahus 4,5 miljonit eurot. Sõlmitud lepingu raames suunatakse AAUde (*Assigned Amount Unit* ehk riigi lubatud heitkogus) müügitulud KredExi korterelamute renoveerimise programmi.

2013. aastal räägiti läbi ja valmistati ette mitu roheline investeerimisskeemi (RIS) lepingu muudatust, et anda piisavalt aega projektide lõpetamiseks ning tagada vahendite maksimaalne kasutus.

Esimene lepingu muudatus puudutas Hispaania Kuningriigiga sõlmitud esimese ja teise lepingu ülejääke, mis suunatakse 4 täiendava energiasäästliku trammi ostuks, mis hakkavad sõitma Tallinna trammiliinil nr 3. Täiendavad trammid saavad Eestisse aastal 2016.

Teiseks räägiti läbi Austria Vabariigiga, et pikendada 7 linna valgustusprogrammi läbiviimist, et tagada piisav aeg projekti täies mahus elluviimiseks. Kõnelused jätkuvad 2014. aastal.

Kolmas lepingu muudatus Mitsubishi Corporationiga, pikendab elektriautode toetuskeemi kuni 2015. aasta lõpuni ning selle administreerimiskulude katmist kuni 2020. aasta lõpuni. Laadimisinfrastruktuuri teenindamise lepingu ja elektriautode lühirendi lepingu kulude katmise võimalus on pikendatud 2017. aasta lõpuni. Samuti suunatakse laadimisinfrastruktuuri osast ülejäävad vahendid elektriautode ostutoetuse skeemi.

Neljandaks räägiti läbi Marubeni Corporationiga ning teatri valgustiprogrammidest ülejäänud rahad suunati NUKU teatrile täiendavate energiasäästlike valgustite ostmiseks.

Keskkonnaministeeriumiga sõlmitud halduslepingu alusel rakendab KIK kolme rohelist investeerimisskeemi, mis on seotud taastuenergiaallikate laialdasema kasutamisega energia tootmiseks. Rahastajaks on Austria Vabariik.

Austria esimese lepingu raames viiakse ellu 30 taastuenergia projekti. Leping hõlmab 18 soojustorustiku rekonstrueerimise projekti, 11 katlamaja rekonstrueerimise projekti ja ühe koostootmisjaama rajamist. Kuna Põlva koostootmisjaama projekti elluviimine osutus võimatuks, teostati muudatus ning selle projekti asemel rekonstrueeritakse 10 väikekatlamaja. Samuti pikendati programm elluviimise lõpptähtaega kuni 31.12.2014. 2013. aasta lõpuks on elluviidud 20 projekti. Väljamakseid on 2013. aasta lõpuks teostatud 8,3 miljoni euro ulatuses, st 73% programmi mahust.

Austria teise lepingu raames viiakse ellu 20 taastuenergia projekti. Leping hõlmab 13 soojustorustiku rekonstrueerimise projekti, 3 katlamaja rekonstrueerimise projekti (kus teostati ka soojustorustike rekonstrueerimistööd) ning 4 koostootmisjaama

rekonstrueerimise projekti. 2013. aasta lõpuks on elluviidud 19 projekti. Lepingu lõpptähtaeg oli 31.12.2013, kuid Austria pool pikendas ühe (Rakvere Päikese tn koostootmisjaam) projekti elluviimise lõpptähtaega kuni 31.12.2014. Väljamakseid on 2013. aasta lõpuks teostatud 11,7 miljonit eurot, st 98% programmi mahust.

Austria kolmanda lepingu raames viiakse ellu 23 taastuvenergia projekti. Leping hõlmab 11 soojustorustiku rekonstrueerimise projekti, 10 katlamaja rekonstrueerimise projekti ning 2 projekti raames teostatakse kombineeritult katlamaja ning soojustorustiku rekonstrueerimine. Kuna Juuru ja Kunda kalamajade projektide elluviimine osutus võimatuks, siis asendati need projektid kolme väikekatlamaja rekonstrueerimise projektiga. Projektide elluviimise lõpptähtaeg on 2014. a lõpp. Väljamakseid on 2013. a lõpuks teostatud 2,7 miljonit eurot, st 34% programmi mahust.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga sõlmitud halduslepingu alusel rakendab KIK kahte rohelist investeerimisskeemi, mis on seotud tuuleenergeetika investeeringutega ning linnade tänavavalgustuse rekonstrueerimisega.

Tuuleenergeetika meetme vahendid on saadud Hispaania Kuningriigilt ning selle roheline investeringuskeemi raames rajatakse 2 tuuleparki, millest mõlemad on tehniliselt valmis ning alustanud elektritootmisega. 2014. aastal teostatakse vajalikud võrgutestid. Kolmanda tuulepargi projekt katkestati, kuna toetuse saaja poleks suutnud projektiga seotud eesmärged tähtaegselt saavutada. Vabanenud rahalised vahendid suunatakse täiendavate trammide soetamiseks. Programmi elluviimise lõpptähtaeg on 30.06.2014. Väljamakseid on 2013. a lõpuks teostatud 11 miljoni euro ulatuses, st 87% programmi vahenditest.

Tänavavalgustuse rekonstrueerimise programmi vahendid on saadud Austria Vabariigilt ning selle roheline investeerimisskeemi raames rekonstrueeritakse 7 keskmise suurusega linna tänavavalgustuse süsteemid. Vanad valgusallikad asendatakse uute energiasäästlike leed- valgustitega. Samuti uuendatakse postid ja kaablid ning lisatakse nutikat juhtimist võimaldav süsteem. Programmi elluviimise tulemusena tekib energiasääst 5 000 GWh aastas.

2013. aastal alustati programmi elluviimist ja hangete korraldamist. Teostati geodeetilised tööd ning jõuti projekteerimises I etapi teostamiseni. Suvel korraldati programmis osalevates linnades infopäevad, et tutvustada tulevat ehitustegevust ka kohalikele elanikele. Programmi elluviimise lõpptähtaeg on 2014. aasta lõpp, kuid Austriale on esitatud taotlus, et pikendada programmi elluviimise lõpptähtaega kuni 2015. aastani. Väljamakseid teostati 2013. aastal 88 000 eurot. 2014 aastal jätkub hangete korraldamine ning loodetavasti jõutakse ka ehitustegevuseni.

Roheliste investeerimisskeemide rakendamine lõpeb 2014 aastal välja arvatud tänavavalgustuse programmi, mille elluviimist tõenäoliselt pikendatakse 2015 aastasse.

3.6 Keskkonnasektori finantseerimine laenudega

3.6.1. Keskkonnasektorilaenud

KIK-i keskkonnalaenude toode on planeeritud pikema tasuvusajaga keskkonnaprojektide arendamiseks. KIK pakub oma klientidele mitmekülgseid rahastamisvõimalusi - taotleda ja saada laenu projektide elluviimisel omafinantseeringu osa rahastamiseks täiendavalt KIK-i keskkonnaprogrammist või välisabist antavale tagastamatule toetusele.

Kliendisõbralik lahendus võimaldab toetuse saajale projekti elluviimisel suhelda kogu rahastamise osas ühe partneriga – KIK-iga. Kõik KIK-i poolt väljastatavad laenud on sihtotstarbelised ning suunatud keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele.

KIK pakub 3 erinevat laenuloodet:

- I laenuportfell, mida rahastatakse omavahenditest limiidiga 15 miljonit eurot;
- II laenuportfell, mida finantseeritakse Rahandusministeeriumiga koostöös ülesehitatud EIB krediidiiniist ja mille sihtotstarbeks on veemajanduse infrastruktuuri arendamiseks Ühtekuuluvusfondist antava toetuse abil elluviidavate projektide omafinantseeringu vajaduse katmine. Laenuportfelli maksimaalseks mahuks on kavandatud 130 miljonit eurot;
- III laenuportfell - usaldusfond limiidiga kuni 639 116 eurot, mis on loodud mittetulundusühingutele ja sihtasutustele, kes vajavad erinevatest keskkonnavaldkonna fondidest rahastatavate projektide elluviimiseks sildfinantseerimise võimalust, kuid kes ei suuda pakkuda piisavat kinnisvaralist tagatist laenu saamiseks.

I laenuportfelli iseloomustavad järgmised finantskarakteristikud:

- laenuperioodi kestvus kuni 15 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 5 aastat;
- laenusumma mitte väiksem kui 32 000 eurot ja mitte suurem kui 2 000 000 eurot, kokkuvõttes mitte suurem kui 75% projekti maksumusest;
- miinimum-intressimäär kohalikele omavalitsustele 1% + 6 kuu euribor;
- miinimum-intressimäär kohaliku omavalitsuse enamusosalusega ettevõtetele 1,5% + 6 kuu euribor;
- miinimum-intressimäär eraomanduses olevatele äriühingutele 3,5% + 6 kuu euribor.

II laenuportfelli iseloomustavad järgmised finantskarakteristikud:

- laenuperioodi kestvus kuni 20 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 2 aastat pärast projekti lõpetamist, kuid mitte rohkem kui 7 aastat;
- laenusumma taotlejale kuni 100% ÜF-ist rahastatava veeprojekti omafinantseeringu summast;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele 1% + 6 kuu euribor;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele kuuluvatele ettevõtetele 1,25% + 6 kuu euribor.

III laenuportfelli finantskarakteristikud on järgmised:

- laenusaja põhine laenulimit on maksimaalselt 190 000 eurot;
- KIK-i koguosalus läbi erinevate rahastamise skeemide on maksimaalselt 50%;

- laenuperiood ja maksepuhkuse periood on üldjuhul kuni 3 aastat, erandkorras maksimaalselt 5 aastat;
- intressimäär on fikseeritud kogu laenu perioodiks 0,5% aastas.

2013. aasta lõpuks ulatus keskkonnasektori laenude kogumaht õiglasel väärtuses 109,98 miljonit eurot, neist lühiajalised nõuded kokku 4,86 miljonit eurot ja pikaajalised nõuded kokku 105,12 miljonit eurot.

KIK-i laenuportfell jaotub tagasimaksmise järgi ajaliselt järgmiselt:

aastatel 2014–2018: 38,36 miljonit eurot

aastatel 2019–2023: 40,03 miljonit eurot

aastatel 2024–2028: 26,72 miljonit eurot

aastatel 2029–2033: 4,87 miljonit eurot

KIK-i laenukliendid on jätkusuutlikud, arendades juba käimasolevaid projekte ÜFi ja ERFi vahenditega ning kaasates ka KIK-i laenuvahendeid. KIK-i laenuintresside tase on kommertsbankadega võrrelduna sarnane, kuid atraktiivseks teeb KIK-i laenuandjana kommertsbankadest pikem tagasimakseperiood ja paindlik tagasimaksepuhkuse kasutamise võimalus. Selle võimaluse on KIK loonud, võttes arvesse keskkonnaprojektide pikemat tasuvusaega.

KIK-i finantsüksus koostas 2013. aastal ja 2014. aasta esimese kvartalis kõigi laenusaaajate finantsolukorra ja jätkusuutlikkuse korralised analüüsid, mille alusel hinnati laenuandjate tähtajalise laekumise tõenäosust. Krediitdivõimelisuse analüüside põhjal omistab Krediidikomitee laenusaaajatele krediitireitingud järgmise skaala kohaselt: Madal risk (A), Mõõdukast madalam risk (B), Mõõdukas risk (C), Mõõdukast kõrgem risk (D), Kõrge risk (E), Maksejõuetus (F).

Krediidikomitee antud hinnangute põhjal jagunevad KIK-i laenusaaajad seisuga 31.12.2013 krediitireitingu järgi järgmiselt:

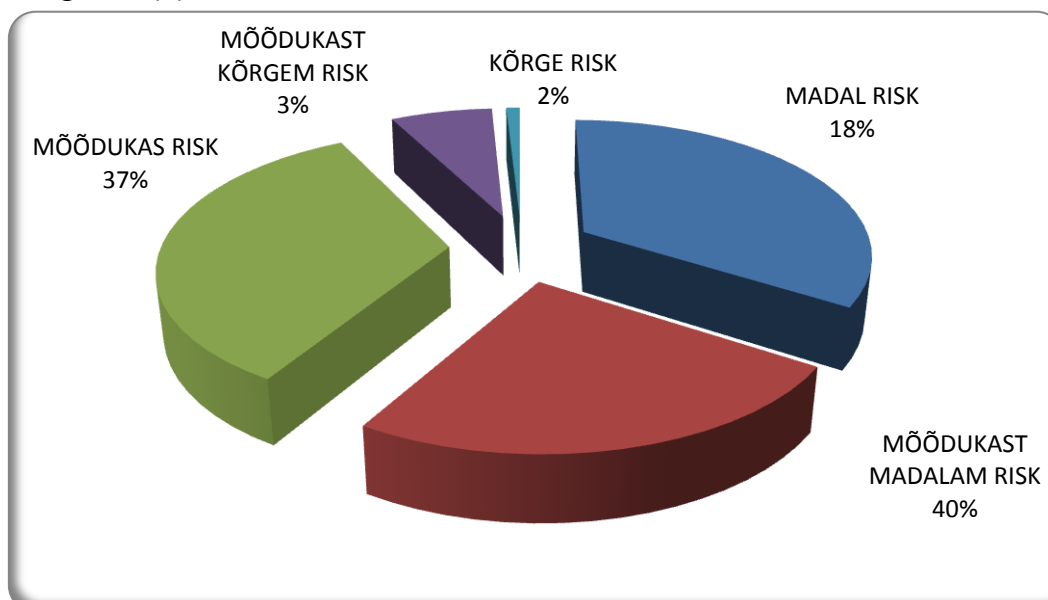
Madal risk (A) – 18%

Mõõdukast madalam risk (B) – 40%

Mõõdukas risk (C) – 37%

Mõõdukast kõrgem risk (D) – 3%

Kõrge risk (E) – 2%

Maksejõuetuse (F) reitingu omistamis ei ole olnud põhjust.

Krediidikomitee koondhinnangu kohaselt on seisuga 31.12.2013 kõik KIK-i laenuõuded toimivad, kuna kõik kliendid tasuvad oma kohustused tähtaegselt ja laenu on piisavalt tagatud. Finantsaruandlusest ega muul kombel pole avaldunud kahtlusi laenusaaajate kohustuste täitmise suutlikkuse kohta.

KIK-i laenusaaajate krediidireitingud näitavad kokkuvõttes, et puudub vajadus riskipõhiseks laenuõuete provisjoneerimiseks.

Laenuandmist korraldab KIKis finantsüksus, kelle peamised ülesanded laenuandmisel on:

- laenuprojektide analüüs ja klientide nõustamine;
- laenuaotluste ja krediidivõimelisuse analüüside esitamine KIKi krediidikomiteele ja nõukogule;
- väljamaksete teostamine;
- laenude administreerimine;
- järelevalve teostamine, sh laenusaaajate krediidivõimelisuse korduvhindamine ja riskide juhtimine.

Finantsüksus koostab laenuaotleja krediidivõimelisuse analüüsi raporti krediidikomiteele, mille reglemendi kinnitas KIK-i nõukogu 01.07.2009. Kõik krediidikomitee poolt tehtud positiivsed eelotsused esitatakse kooskõlas KIK-i põhikirjaga ja krediidipoliitikaga KIK-i juhatusele või nõukogule otsustamiseks. Negatiivsete eelotsuste kohta esitab krediidikomitee KIKi juhatusele või nõukogule informatsiooni koos põhjendustega.

KIK-i nõukogu poolt 16. märtsil 2010. aastal kinnitatud KIK-i krediidipoliitika sätestab KIK-i laenuandmise printsiibid ja piirangud. Krediidipoliitikaga kehtestas nõukogu muuhulgas laenude andmise otsustustasandid, mille kohaselt nõukogu otsustab KIK-i omavahenditest antavate laenude andmise (v.a käibemaksu sildfinantseerimine) ja juhatus otsustab krediidiliini kaudu antavate laenude ning käibemaksu sildfinantseerimise laenude andmise. Selline tööjaotus on põhjendatud asjaoluga, et krediidiliinilaenuid antakse Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veemajandusprojektide omafinantseeringu rahastamiseks, kus ka toetuse andmise otsustab juhatus. Sellega tagatakse vajalik paindlikkus otsustamisel.

15.06.2010 kinnitas KIK-i nõukogu krediidikomitee reglemendi muutuse, millega määratleti eespool kirjeldatud otsustustasandite rakendusmehhanism kooskõlalisesena krediidipoliitikaga.

3.6.2 Finantsanalüüs

Struktuuritoetuste 2007–2013 programmiperioodil on Eestil õigus keskkonnavaldkonna kuni 50 miljoni EUR mahuga projektide rahastamise otsuseid vastu võtta ja suuremamahuliste projektide taotluste hindamist läbi viia. KIK kui rakendusüksus, kes on saanud 31.01.2008 akrediteeringu struktuuritoetuste vahendamiseks, otsustab või valmistab Euroopa Komisjonile struktuuritoetuste seaduse kohaselt ette eelotsuse, millistele projektidele toetust anda. Sellest tulenevalt on finantsüksuse kohustuseks struktuuritoetuste 2007–2013 programmiperioodil osaleda struktuuritoetuste taotluste hindamisel juhul, kui taotlejaks on tuluteeniv majandustegevust korraldav üksus, kes oma projekti rahastamiseks peab esitama koos

taotlusega oma senise majandustegevuse aruanded ja Euroopa Komisjoni juhendmetoodikaga kooskõlalised finantsprognoosid. Finantsüksuse poolseks sisendiks on selliste aruannete ja prognooside kontrollimine ja nõuetele vastavaks/mittevastavaks tunnistamise otsuste ettevalmistamine, aga samuti taotlejate üldise finantsmajandusliku olukorra hindamine.

Seoses 2010. aastal alanud ja 2011—2013 aastatel progresseerunud muutustega Eesti majandusolukorras on ilmnunud vajadus adekvaatselt ümberhinnata KIKist rahastamise otsuse saanud projekte elluviivate toetuse saajate majandustegevuse prognoose. Uute prognooside koostamise vajaduse tingivad kaks olulist asjaolu: hangete kallinemise tõttu on vajalik analüüsida, kas toetuse saajal: 1) on võimalik täita elukeskkonna arendamise rakenduskavas ja inimressursi arendamise rakenduskavas kokkulepitud eesmärged; 2) on võimalus kallinemise katteks osaliselt toetust juurde saada.

Projektide lõpetamisel on toetuse saajal kohustus esitada uuesti Euroopa Komisjoni meetodika kohased finantsprognoosid koos projekti elluviimise aruandega investeerimisperioodis. Uuendatud prognooside esitamine on vajalik selleks, et kontrollida, kas väljamakstud EL toetussumma on finantsmajanduslikult õigustatud ja põhjendatud.

3.7. Järelevalve teostamine struktuuritoetustest rahastatavate keskkonnaprojektide elluviimise üle

KIK-i järelevalve toetuse saaja üle on kaheastmeline (projektikoordinaator ning järelevalve üksus). Projektikoordinaator teostab toetuse saaja tegevuse üle pidevat järelevalvet, hoiab kliendisuhet ning on kõige paremini projekti tundev isik KIK-is. Projektikoordinaator kontrollib 100%liselt kõiki väljamakseid ning hankeid. Teise astme kontrolli teostab järelevalveüksus. Teise astme kontroll on alati riskipõhine, st kontrollitakse eelkõige kõrgema riskiga väljamakseid, hankeid ning teostatakse kõrgema riskiga projektide paikvaatlusi.

Perioodil 2007-2013 on KIK 2013. aasta lõpu seisuga rahastanud 365 ST projekti, millest lõppenud on 174 projekti. Kokku on teostatud 511 ST projektide paikvaatlust (sh 30 projekti eelset, 396 projekti vältel 3 projekti järgset). 2013. aastal teostas KIK kokku 132 paikvaatlust (sh 1 projekti eelne). Kokku on paikvaadeldud 86% projektidest.

KIK-i protseduurireeglite alusel paikvaadeldakse kõiki projekte vähemalt üks kord nende elluviimise perioodil. Paikvaatlusi teostavad nii projektikoordinaatorid kui ka järelevalve spetsialistid. Ühe toetuse saaja projekti võib mitu korda paikvaadelda. Suuremahulisi projekte paikvaadeldakse tavaliselt nii projekti alg- kui ka lõppfaasis. Pikaajaliste projektide korral on projekti alfaasi paikvaatlused eelkõige probleeme ennetava ja nõustava funktsiooniga. Kõrge riskitasemega projekte paikvaadeldakse tihedamini. Lühiajaliste ning väiksema maksumusega projektide korral toimub paikvaatlus enamasti projekti lõppfaasis.

Paikvaatluste käigus on kõige rohkem tähelepanekuid projekti dokumentatsiooni osas, st dokumentide säilimine ei ole olnud piisavalt tagatud või projektipõhise sihtfinantseerimise raamatupidamise reeglid on puudulikud. Tähelepanekuid on olnud avalikustamise osas, kus teavitustahvilil on ebatäpsusi (viide valele EL fondile, logod pole piisava suurusega, ebakorrektned projekti nimetus vms) või teavitus ei ole toimunud õigeaegselt vms.

KIK-i projektikoordinaatorite ja järelevalvespetsialistide poolt teostatav järelevalve on suunatud eelkõige rikkumiste ennetamisele. KIK-ist rahastatavate projektide rikkumiste osakaal moodustab vaid 0,3% heakskiidetud projektide mahust ning 75% kõikidest rikkumistes on avastatud vähemalt enne viimast väljamakset, millest on võimalik kogu rikkumise summa kinni pidada. Oleme vastavate näitajate poolest rakendusüksuste seas üks parimaid. Rahastusperioodi lõpupoolele on iseloomulik, et osad rikkumised tuvastatakse alles pärast projekti lõppu, kuna toetuse 3-5. aasta sihtotstarbelise kasutamise nõude mittetäitmine saabki välja tulla alles säilitusperioodi kestel, mitte varem. Seetõttu võib eeldada, et 2014. aastal suureneb rikkumiste osa, mis on leitud pärast projekti lõppu.

Hangetega seotud rikkumiste osakaal kõigist avastatud rikkumistest on jätkuvalt olnud kõige suurem. KIK rakendab hangete eelkontrolli etappi, mille käigus tuvastatakse enamuse selleteemalisi probleemseid eksimusi ja mis võimaldab teostada hankedokumentides parandusi enne, kui need rikkumised oleksid realiseerunud ja omanud finantsmõju.

KIK on korraldanud korduvalt infopäevi toetuse saajatele hangetealase pädevuse tõstmiseks. Rahandusministeerium on korraldanud vastavateemalisi koolitusi. Toetuse saajate pidev nõustamine toimub KIK projektikoordinaatorite poolt igapäevaselt.

Aruandlusaastal avastati 18 rikkumist summas 917 360 eurot. 2013. aasta kõige levinumaks rikkumiseks oli hankemenetluse nõuete rikkumine. Riigihangete rikkumiste puhul ei ole võimalik väga konkreetseid üldistusi teha ja pigem tuleb põhjuseid otsida Riigihangete seaduse sätete keerukusest ning toetuse saajate vähesest kogemusest. 3 rikkumist oli seotud mitteabikõlblike kuludega, mis pole seotud hankes tehtud eksimustega. KIK-i hinnangul on 18 rikkumise hulgas 5 rikkumist, mille puhul on toetuse saaja esitanud KIK-ile eksitavaid andmeid.

Kõik kahtlused on lõppenud rikkumise vormistamisega väljaarvatud üks, 2012. aastal raporteeritud rikkumise kahtlus, mille KIK esitas Politsei- ja Piirivalveameti kriminaalasja algatamise teate alusel (480 000 eurot). Vastav kriminaal-uurimine on jätkub, hetkeseisuga on Politsei- ja Piirivalveamet esitanud kriminaaltoimiku Põhja Ringkonnaprokuratuurile, kes jätkab kohtueelse menetlusega.

Kaks 2013. aastal leitud rikkumist summas 519 953 eurot on tähtaegselt tagasi maksmata (Rexest 504 310 eurot, MTÜ Pärandmaastikud 15 642 eurot).

3.8. Projektide auditeerimine 2013. aastal

Projektide auditeerimise eesmärk on hinnata:

- kas projektide eesmärgid on täidetud, kulude laad ja ajastus vastavad kehtestatud nõuetele ning kokkulepitud tingimustele;
- kas on olemas piisav kontroll-jälg tegevuste elluviimise tõestamiseks;
- kas toetuse saajate raamatupidamine vastab projektipõhise raamatupidamise nõuetele;
- kas on järgitud muid projektide elluviimise seisukohast oluliseks osutuvald õigusakte.

Struktuuritoetuse projektauditeid teostatakse koostöökokkuleppe alusel auditeeriva asutusega (Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond). Auditeeritavad projektid valitakse välja statistiliste meetoditega. 2013. aastal auditeeris KIK-i projektauditi üksus 9 struktuuritoetusest rahastatud projekti. Lisaks viis projektauditeid läbi auditeeriv asutus (6 projektauditit). Projektide auditeeritud kulud olid kokku 56,1 miljonit eurot. Vastavalt struktuuritoetuse projektauditite metoodikale on aruannetes olulise tähelepanekuna kajastatud ainult finantsmõjuga (mitteabikõlblik kulu) rahastamisnõuete rikkumised. Struktuuritoetuse projektauditite puhul oli 6 aruannet märkusteta, 5 aruannet vähemoluliste tähelepanekutega ja 4 aruannet olulise tähelepanekuga. Olulistes tähelepanekutes toodi välja mitteabikõlblike kulused summas 72 167 eurot. Auditeeritud perioodi veamäär (mitteabikõlblike kulude osakaal) jäi alla 0,05%. Lisaks eeltoodule auditeeris projektauditi üksus 3 projekti, mida on rahastatud rohelisest investeerimisskeemist.

Keskkonnaprogrammide rahastatud projektide osas moodustati auditivalim lähtudes riskianalüüsist ja valimi esinduslikkuse kriteeriumitest, ehk võeti arvesse erinevaid programme, toetuse saaja ja projekti tüüpe ning toetuse summa suurust. Sellest tulenevalt teostati 2013. aastal projektauditid 11 toetuse saaja projektide osas, mis hõlmas kokku 54 rahastatud sihtfinantseerimise lepingut. Auditeeritud sihtfinantseerimise lepingute summa ulatus 4,4 miljoni euronit (koos omafinantseeringuga 6,77 miljonit eurot). Keskkonnaprogrammide projektauditite tulemusena tuvastati mitteabikõlblike kulused kahes projektauditis, mitteabikõlbliku kulu summa kokku 18 656 eurot. Auditeeritud projektide veamäär jäi alla 0,3%.

Projektauditite tulemustele tuginedes saab väita, et projektides püstitatud eesmärgid on saavutatud ning projektide rahastamisele ja elluviimisele seatud nõudeid on toetuse saajad olulises osas järginud. Kokkuvõttes jäi projektauditite käigus tuvastatud mitteabikõlblike kulude osakaal oluliselt alla 1% auditeeritud kogukuludest. 2013. aasta projektauditite tulemuste rakendamise hindamine näitas, et audiitorite poolt tehtud oluliste tähelepanekutega on arvestatud ja kõigi finantsmõjuga rahastamisnõuete rikkumiste puhul on algatatud järeletegevused.

3.9. Juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditid

2013. aastal teostati KIKis kaks juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditit:

Keskkonnaprogrammi (KP), struktuuritoetuste (ST) ja laenuväljamaksete audit kinnitas, et KIK-i juhtimis- ja kontrollisüsteem keskkonnaprogrammi ja EIB laenu väljamaksete menetlemise osas on tõhus ning struktuuritoetuste väljamaksete menetlemise osas toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud. Auditis tehti üks oluline ja kaksteist väheolulist tähelepanekut.

KIK-i hangete korralduse audit kinnitas, et juhtimis- ja kontrollisüsteem hangete korraldamisel toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud. Tehti üks oluline tähelepanek.

Auditite ja konsultatiivsete tegevuste tulemustele tuginedes on siseaudiitoritel veendumus, et KIK-i juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad, kuid neis on üksikuid puudusi, mis vajavad KIK-i juhtkonna tähelepanu.

Siseaudiitorid koostasid 2013. aastal juhatusele 2 korral äriregistri ja muude avalikult kättesaadavate andmete põhjal ülevaated töötajate ärihuvide kohta. 2013. aasta kevadel ja sügisel korraldasid siseaudiitorid kõikidele KIK-i töötajatele koolitusseminare, kus tutvustati aprillis 2013. jõustunud uue korrupsioonivastase seaduse nõudeid ning KIK-i siseseid nõudeid huvide konflikti vältimiseks. Kontrollide ja koolitusseminaride läbiviimisel veenduti, et teadaolevalt KIK-i töötajatel ei esine oma tööülesannete täitmisel huvide konflikte.

3.10 KIKi peamised tegevuseesmärgid eelseisvateks aastateks

2014. aastal seisab KIK-il ees aastateks 2014-2020 koostatud uue arengukava tegevuste elluviimine. Lisaks tegevusaruandes eelpool juba kirjeldatud 2014. aasta eesmärkidele põhitegevuste lõikes on üheks peamiseks suunaks KIK-i rahastatud projektide tulemuslikkuse ja mõjususe parandamine. See eeldab hästi toimivat indikaatorite ja järeelseire süsteemi loomist kogu KIK-is. 2014. aastal on kavas ühtlustada (ulatuses, mis on võimalik ja arvestab reeglite eristust KP ja ST süsteemides) meie toetatavates valdkondades kasutatavad indikaatorid ning protsessid, kuidas me teostame järelseiret.

Järgnevas tabelis on kajastatud viie aasta tegevuseesmärgid ja tulemusindikaatorid KIK-i põhitegevuste lõikes.

SIHTASUTUS:		SA Keskkonnainvesteeringute Keskus					
PÕHIKIRJALINE EESMÄRK:		Keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele suunatud projektide finantseerimine					
TEGEVUSEESMÄRK 1:		Struktuuritoetuste ja AAU rakendusüksuse haldusülesannete täitmine					
TULEMUSINDIKAATOR		2013		2014	2015	2016	2017
		Eesmärk	Tulemus	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk
1.1.	Väljamaksete summa, miljon eurodes	165	184	130	95		
1.2.	Enne väljamakseid avastatud rikkumiste osakaal	50%	75%	50%	50%		
1.3.	Auditi käigus tuvastatud MAK kulude osakaal koguauditeeritud kuludest	1%	0,05%	1%	1%		
1.4.	Väljamaksete efektiivsus: 30 päeva jooksul	85%	89%	85%	85%		
TEGEVUSEESMÄRK 2:		Keskkonnatasude seaduse alusel laekunud vahendite jaotamine seaduses sätestatud eesmärkideks					
TULEMUSINDIKAATOR		2013		2014	2015	2016	2017
		Eesmärk	Tulemus	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk

2.1.	Väljamaksete summa, miljon eurodes	40	47	38	33	30	30
2.2.	Auditi käigus tuvastatud MAK kulude osakaal koguauditeeritud kuludest	1%	0,3%	1%	1%	1%	1%

TEGEVUSEESMÄRK 3:		Laenude andmine keskkonnaprojektide finantseerimiseks					
		2013		2014	2015	2016	2017
TULEMUSINDIKAATOR		Eesmärk	Tulemus	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk	Eesmärk
3.1	Kumulatiivne laenuportfell miljon eurodes	107	110	117	120	120	120
3.2	Keskmine laenukahjum 0,2% aastas	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	65 321 597	65 873 324	2
Nõuded ja ettemaksud	46 234 759	50 602 938	4
Kokku käibevara	111 556 356	116 476 262	
Põhivara			
Nõuded ja ettemaksud	105 117 951	75 508 570	4
Materiaalne põhivara	117 394	116 618	6
Immateriaalne põhivara	147 977	169 989	7
Kokku põhivara	105 383 322	75 795 177	
Kokku varad	216 939 678	192 271 439	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	29 517	41 567	10
Võlad ja ettemaksud	34 948 940	33 906 562	11
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	38 957 467	33 427 900	12
Kokku lühiajalised kohustused	73 935 924	67 376 029	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	66 736 547	33 734 388	10
Kokku pikaajalised kohustused	66 736 547	33 734 388	
Kokku kohustused	140 672 471	101 110 417	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 488 897	1 488 897	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	89 672 125	102 034 811	
Aruandeaasta tulem	-14 893 815	-12 362 686	
Kokku netovara	76 267 207	91 161 022	
Kokku kohustused ja netovara	216 939 678	192 271 439	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	194 004 506	204 426 747	13
Muud tulud	36 749 476	35 842 428	14
Kokku tulud	230 753 982	240 269 175	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-240 857 730	-249 644 845	15
Mitmesugused tegevuskulud	-1 808 825	-879 909	16
Tööjõukulud	-3 623 170	-3 012 198	17
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-193 903	-172 986	6,7
Kokku kulud	-246 483 628	-253 709 938	
Põhitegevuse tulem	-15 729 646	-13 440 763	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	1 530 149	1 664 531	18
Intressikulud	-729 626	-625 439	19
Muud finantstulud ja -kulud	35 308	38 985	20
Aruandeaasta tulem	-14 893 815	-12 362 686	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-15 729 646	-13 440 763	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	193 903	172 986	6,7
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-126	0	
Muud korrigeerimised	34 141	0	
Kokku korrigeerimised	227 918	172 986	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	5 858 118	-1 747 909	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	6 473 903	-16 140 421	
Kokku rahavood põhitegevusest	-3 169 707	-31 156 107	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-172 411	-45 013	6,7
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	126	0	
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	0	35 000 000	3
Antud laenud	-34 542 101	-34 058 448	4
Antud laenude tagasimaksud	3 719 620	1 732 179	4
Laekunud intressid	1 253 313	2 073 081	
Muud laekumised investeerimistegevusest	35 307	38 985	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-29 706 146	4 740 784	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	33 000 000	23 889 000	10
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-44 289	-47 875	8
Makstud intressid	-631 585	-561 570	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	32 324 126	23 279 555	
Kokku rahavood	-551 727	-3 135 768	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	65 873 324	69 009 092	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-551 727	-3 135 768	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	65 321 597	65 873 324	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	1 488 897	102 034 811	103 523 708
Aruandeaasta tulem		-12 362 686	-12 362 686
31.12.2012	1 488 897	89 672 125	91 161 022
Aruandeaasta tulem		-14 893 815	-14 893 815
31.12.2013	1 488 897	74 778 310	76 267 207

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus) 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava ja Riigi raamatupidamise üldeeskirjaga (edaspidi RRE). Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ja RRE.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutuse iseloomu tõttu on kasutatud RRE-s toodud bilansi ja tulemiaruaruande skeemi.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes. Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Finantsvarad

Laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse pikaajaliste laenudena. Sealjuures osa, mis kuulub tasumisele järgmisel aruandeperioodil, kajastatakse bilansikirjel „Muud nõuded“ lisan 4 eraldi näidatud pikaajaliste nõuete lühiajaline osa. Tähtajaga vähem kui aasta antud laene kajastatakse lühiajaliste laenudena.

Laenuõuete laekumise tõenäosust hinnatakse krediitkomitees iga laenusaaaja kohta eraldi. Sihtasutus rakendab pikaajaliste laenuõuete täitmise jälgimiseks laenusaaajate krediitdireitingusüsteemi eesmärgiga hinnata laenuõuete tagasimaksmise riske ja nende maandamisvõimalusi. Reitingu määramisel võetakse arvesse laenusaaaja majanduslikku olukorda, maksevõimet, tagatise väärtust ja realiseeritavust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada laenusaaaja kohustuste täitmist. Reiting määratakse kalendriaasta jooksul vähemalt üks kord. Erivaatluse alla võetakse laenu, mille puhul:

- tehingupoleel on makseraskusi,
- esineb lepingutingimuste rikkumisi,
- sihtasutus on pidanud muutma laenu tingimusi lepingupartneritele soodsamaks (tagasimaksegraafiku muutmine, maksepuhkuse perioodi pikendamine, intressimäära vähendamine jms).

Krediitkomitees osaleb vähemalt üks juhatuse liige, kes informeerib krediitdireitingu määramise tulemustest juhatust. Juhatuse teeb vajadusel nõukogule ettepaneku laenuõuete allahindamiseks ja edasiseks tegevuseks.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke, kuni 3- kuulisi tähtajalisi deposiite. Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse tekkepõhiselt viitlaekumistena.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga kursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruaruandes saldeerituna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnainspektsiooni, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel. See on tasumata osa keskkonnatasudest, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva või mis on Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti poolt bilansipäevaks ülekantud, kuid Sihtasutuse arvele jõudnud peale bilansipäeva.

Muid nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o soetusväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid

kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust bilansireal Nõuded ja ettemaksud miinus- märgiga ning vastavat kulu tulemiaruaande real Mitmesugused tegevuskulud. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse samal kulukirjel vastukandena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud vara 1917 eurot) ilma käibemaksuta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

arvutid ja tarvikud, bürooseadmed 30% aastas;
büroomööbel ja muu inventar 20% aastas.

Piiramata kasutuseaga objekte (püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel müügiotel põhivaraks. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne vara

Immateriaalse varana kajastatakse tarkvara arenduskuludid.

Immateriaalne vara võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontrollitav;
- on tõenäoline, et sihtasutus saab objekti kasutamisest tulevikus tulu pikema aja kui ühe aasta jooksul;
- objekti soetusväärtus on usaldusväärset hinnatav.

Immateriaalne vara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad on järgmised:

Muu immateriaalne põhivara 25-30%

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul põhivara rendimaksud kajastatakse perioodikuluna tulemiaruaandes. Kasutusrendile võetud põhivara bilansis ei kajastata ja kulumit ei arvestata

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Juhul, kui tehinguga seotud kulutused puuduvad või on ebaolulised, on sisemine intressimäär lähedane tema lepingus fikseeritud intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust läbi ei viida.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Keskkonnatasude seaduse alusel kannab Rahandusministeerium keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha seaduses sätestatud ulatuses ja sihtotstarbel Sihtasutusele. Raha edasise kasutamise otsused teeb Sihtasutuse nõukogu lähtuvalt põhikirjas püstitatud eesmärgist ja ülesandest.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist.

Saadud sihtfinantseerimist kasutatakse loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks vajalike projektide finantseerimiseks. Projektid koondatakse oma eesmärgi järgi 12-ks programmiks. Programmi rahaliste vahendite arvestusliku suuruse ja tegeliku finantseerimise otsustab Sihtasutuse nõukogu.

Raamatupidamises toimub antud sihtfinantseerimise arvestus projektipõhiselt. Antud sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimiseks. Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks kajastatakse tingimusel, kui toetuse saaja on ostanud, ehitanud või muul viisil soetanud teatud põhivara ja seda ka väljamaksetaotluses deklareerinud.

Antud toetust kajastatakse raamatupidamises esmakordselt raha üleandmisel (ettemaks) või toetuse tekkepõhisel kuupäeval(kulu). Bilansis ei kajastata toetuste andmiseks võetud kohustusi, kui väljamakseid ei ole tehtud ega toetuste andmise aluseks olevaid maksetaotlusi aktsepteeritud. Toetuste andmiseks võetud kohustusi (sõlmitud sihtfinantseerimise lepingutes ette nähtud aktsepteerimata summasid), kajastatakse bilansivälise kohustustena lisas Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused keskkonnavaidkondadele ja Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused projektidele.

Ettemaksed projektidele kajastatakse bilansis ettemakstud toetustena makse tegemise kuupäevaga. Projektidele makstud ettemaksed on kajastatud lisas Nõuded ja ettemaksed.

Kuludes kajastatakse toetusi (nii andmisel kui vahendamisel), järgides tekkepõhisuse printsiipi. Toetuse andmise tekkepõhiseks kuupäevaks loetakse kulude tegemise või põhivara soetamise kuupäev (kulude tegemise või kapitaliseeritavate tööde tegemise perioodi korral kulude või kapitaliseeritavate tööde tegemise perioodi lõppkuupäev). Kui kulude aktsepteerimise kuupäevaks ei ole raamatupidamises enam võimalik toetuse andmist või vahendamist kajastada tekkepõhise kulude tegemise või põhivara soetamise kuupäevaga, kuna vastav raamatupidamises kajastamise periood on juba suletud, siis kajastatakse see kulu esimeses avatud perioodis.

Aastaruandes kajastatakse bilansipäeva järgselt abikõlblikuks aktsepteeritud projekti kulud kuni aastaruande sulgemiseni.

Sihtasutus saadab toetusesaajale teatise vastava kulu raamatupidamises kajastamise perioodi ja summa kohta.

Sihtfinantseerimisega seotud kohustused (projektiaruanne esitatud ning maksmine toimub järgneval aruandeperioodil) kajastatakse lisas Võlad ja ettemaksed sihtfinantseerimisega seotud kohustuste ridadel.

Kui toetuse saaja ei kasuta saadud raha sihtotstarbeliselt ja vastavalt finantseerimise korrale, ei esita saadud raha kasutamise kohta aruannet ning muude rikkumiste korral, esitatakse toetuse raha tagastamise nõue, milline kajastatakse lisas Nõuded ja ettemaksed.

Sihtasutus tegutseb rakendusüksusena välisabi vahendamisel ÜFist, ERFist, ESFist ja RISist. Sihtasutus vahendab ÜFi, ERFi, ESFi ja RISi toetusi toetusesaajatele.

Projektile teostatud tööde eest esitatud arved kajastatakse sihtasutuse raamatupidamises antud välisabi tuludes- kuludes maksetaotluse aktsepteerimise järgselt tekkepõhise printsiibi alusel. Sihtasutuse kui kaasfinantseerija kulud projektile kajastatakse välisabi kaasfinantseerimise kuludena.

Tulud

Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist ja sihtotstarvet reguleerib Keskkonnatasude seadus. Seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Keskkonnatasude seaduse alusel riigieelarvesse laekuvat raha käsitletakse kui Sihtasutuse tulu ning kajastatakse tulemiaruanDES tekkepõhiselt tuluna:

- tuludena loodusvaradelt- maardlate kaevandamisõiguse tasu, metsatulu, tasu vee erikasutusest, jahipiirkonna kasutusõiguse tasu, kalapüügiõiguse tasu;
- muude tuludena keskkonnakasutusest- saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitus, intressitulud muude maksude võlgadelt;
- maksudena kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis.

Bilansikuupäevaks laekumata eelpool nimetatud tulud ja maksuvõlgadelt arvestatud intressid kajastatakse viitnõudena bilansikirjel Nõuded riigile keskkonnatasude seaduse alusel ja Maksuvõlgadelt arvestatud intressinõuded.

Saadud sihtfinantseerimisena kajastatakse tulemiaruanDES mitteresidentidelt saadud sihtfinantseerimist. Aruandeaastal on Sihtasutus kajastanud tuluna Euroopa Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Euroopa Regionaalfondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF), Rohelisest investeerimisskeemist (RIS) ja Euroopa Komisjonilt saadud toetuse vahendamist ja saadud struktuurifondide tehnilist abi välisabist finantseeritavate projektide rakendamisel.

Välismaise sihtfinantseerimise vahendamiseks saadud toetus kajastatakse aastaaruandes lähtuvalt tulude-kulude vastavuse printsiibist.

Intressitulud kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruanDES real Finantstulud ja -kulud saldeerituna.

Seotud osapooled

Aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks nõukogu ja juhatuse liikmeid, loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Arvelduskontod	65 321 597	65 873 324
Kokku raha	65 321 597	65 873 324

Sihtasutuse rahalisi vahendeid hoitakse Rahandusministeeriumi riigikassa koosseisu kuuluvatel e-riigikassa kontodel. Intressi makstakse siis, kui e-riigikassa kontol hoitav summa on vähemalt ühe kuu jooksul mitte kasutatav ja summa suurus on üle 5 miljoni euro. Vastavate tingimuste olemasolul sõlmitakse eraldi kokkulepe- tähtaajaline hoiuleping. Aruandeaastal oleme sõlminud kuuajalisi hoiulepinguid keskmise intressimääraga 0,087%.

Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud (eurodes)

			Kokku
	Võlakirjad	Muud	
31.12.2011		35 000 000	35 000 000
Müük müügihinnas või lunastamine		-35 000 000	-35 000 000
31.12.2012	0	0	0
31.12.2013	0	0	0

Finantsinvesteeringute portfell likvideeriti 2011.a. jooksul seoses sihtasutuse rahaliste vahendite hoiustamisega Rahandusministeeriumi e-riigikassa kontodel.

Tähtajaline hoiuleping hoiusummas 35 000 000 eurot oli sõlmitud Rahandusministeeriumiga ja sissemakse tehti sihtasutuse poolt e-riigikassa hoiukontole. Hoiuperioodiks oli 1 aasta ja intressimäär 1,599%.

Aastatel 2012 ja 2013 on rahalised vahendid paigutatud tähtaajalise deposiidina e-riigikassa hoiukontole tähtajaga 1 kuu ning kajastatakse bilansi real Raha ja pangakontod.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Muud nõuded	110 689 570	5 571 619	33 494 957	71 622 994
Laenu nõuded	109 982 448	4 864 497	33 494 957	71 622 994
Intressinõuded	707 122	707 122		
Ettemakstud toetused	4 904 985	4 904 985		
Saamata sihtfinantseerimine	26 331 638	26 331 638		
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	1 282 108	1 282 108		
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	9 264 362	9 264 362		
Muud ettemaksed töövõtjatele	5 364	5 364		
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	46	46		
Makstud tagatisdeposiidid	10 667	10 667		
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-1 136 030	-1 136 030		
Kokku nõuded ja ettemaksed	151 352 710	46 234 759	33 494 957	71 622 994

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Muud nõuded	79 590 252	4 081 682	25 811 173	49 697 397
Laenu nõuded	79 159 967	3 651 397	25 811 173	49 697 397
Intressinõuded	430 285	430 285		
Ettemakstud toetused	14 378 983	14 378 983		
Saamata sihtfinantseerimine	22 605 539	22 605 539		
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	372	372		
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	9 531 157	9 531 157		
Muud ettemaksed töövõtjatele	5 205	5 205		
Kokku nõuded ja ettemaksed	126 111 508	50 602 938	25 811 173	49 697 397

Laenu nõuded on fikseeritud eurodes. Laenu lõppkuupäevad on 2013-2032. Sihtasutuse poolt antud laenu intressimäärad on kirjeldatud tegevusaruande punktis 3.6. Antud laenu intressimäärad on seotud 6 kuu Euriboriga, millele lisandub 0,3- 6,00%. 2013. aasta keskmine intressimäär oli 1,497%.

Ettevõtetele antud laenu on tagatud hüpoteekidega ja kommertsandiga vähemalt tagatisvara bilansilises väärtuses suhtes 100/70. Usaldusfondist antud laenu korral (vt Tegevusaruande punkti 3.6.1.) on lubatud osaline tagamine. Kohalikele omavalitsustele antud laenu tagatiseks on nende eelarve.

KIKi juhtkonna hinnangul on sihtasutuse laenuportfell jätkusuutlik, vt täpsemalt Tegevusaruande punkti 3.6.1.

Nõuetena riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse nõudeid keskkonnatasude kohta Keskkonnaministeeriumi ja ministeeriumi asutuste, Põllumajandusministeeriumi, ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva. Nõuded on detsembri kuu tulude kohta.

Nõuded jagunevad:

nõuded aktsiisidest seisuga 31.12.2013- 39 520 eurot, 31.12.2012- 15 623 eurot;

nõuded loodusressursside kasutamises ja saastetasudest 31.12.2013- 9 211 017 eurot, 31.12.2012- 9 509 362 eurot;

maksuvõlgadelt arvestatud intressinõuded 31.12.2013- 13 825 eurot, 31.12.2012- 6 171 eurot.

Nõuetena saamata sihtfinantseerimisest kajastatakse nõudeid välisfinantseerimisest raha allikate lõikes Rahandusministeeriumi kui makseasutuse vastu. Toetuse saajate poolt on sihtfinantseerimise saamise tingimused täidetud ja kulutused on tehtud.

Ettemakstud toetuste all kajastatakse üle kantud toetusi, millede tekkepõhine toetuse kuluna kajatamise periood ei ole veel saabunud või bilansipäevaks ei ole saadud dokumente, mis tõendavad toetuse saaja poolt kulutuste tegemist.

Ettemaksed raha allikate lõikes:

ettemaksed keskkonnaprogrammi projektidele 2013- 2 061 562 eurot, 2012- 3 156 209 eurot;

ÜF projektidele 2013- 358 636 eurot, 2012- 6 039 510 eurot;

ERDF projektidele 2013- 1 882 728 eurot, 2012- 1 641 954 eurot;

RIS projektidele 2013- 124 986 eurot, 2012- 2 846 600 eurot;

ESF projektidele 2013- 19 319 eurot, 2012- 40 905 eurot;

muude mitteresidentide projektidele 2013- 457 755 eurot, 2012- 653 805 eurot.

Ebatöenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest on 267 798 eurot vahendatud välisabi toetuse tagasinõuetest ning 868 232 eurot antud toetuste tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele. Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 16.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	6 767	6 516
Üksikisiku tulumaks	32 280	32 514
Sotsiaalmaks	67 917	68 153
Kohustuslik kogumispension	3 112	3 110
Töötuskindlustusmaksed	4 669	6 627
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	114 745	116 920

Seisuga 31.12.2013 on deklareerimata sotsiaalmaksu kohustus 70 469 eurot ja deklareerimata arvestatud töötuskindlustusmaksu kohustus 1 973 eurot. 2012. a lõpuks olid vastavad kohustused 60 524 eurot ja 1 764 eurot. Deklareerimata maksukohustused on kajastatud lisa 11 real Võlad töövõtjatele.

Maksuvõlad on kajastatud koondsummana lisas 11.

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2011				
Soetusmaksumus	5 652	5 652	176 498	182 150
Akumuleeritud kulum	-5 652	-5 652	-94 159	-99 811
Jääkmaksumus	0	0	82 339	82 339
Ostud ja parendused	108 129	108 129	9 388	117 517
Amortisatsioonikulu	-47 773	-47 773	-35 465	-83 238
31.12.2012				
Soetusmaksumus	113 781	113 781	179 134	292 915
Akumuleeritud kulum	-53 425	-53 425	-122 872	-176 297
Jääkmaksumus	60 356	60 356	56 262	116 618
Ostud ja parendused	50 022	50 022	30 658	80 680
Amortisatsioonikulu	-45 227	-45 227	-34 677	-79 904
31.12.2013				
Soetusmaksumus	163 677	163 677	209 792	373 469
Akumuleeritud kulum	-98 526	-98 526	-157 549	-256 075
Jääkmaksumus	65 151	65 151	52 243	117 394

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2013	2012
Masinad ja seadmed	126	
Kokku	126	

Lisa 7 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2011			
Soetusmaksumus	284 810		284 810
Akumuleeritud kulum	-61 397		-61 397
Jääkmaksumus	223 413		223 413
Ostud ja parendused	28 753	7 571	36 324
Amortisatsioonikulu	-89 748		-89 748
Ümberklassifitseerimised	7 571	-7 571	
31.12.2012			
Soetusmaksumus	321 134	0	321 134
Akumuleeritud kulum	-151 145	0	-151 145
Jääkmaksumus	169 989	0	169 989
Ostud ja parendused	91 986		91 986
Amortisatsioonikulu	-109 428		-109 428
Allahindlused väärtuse languse tõttu	-4 570		-4 570
31.12.2013			
Soetusmaksumus	380 490		380 490
Akumuleeritud kulum	-232 513		-232 513
Jääkmaksumus	147 977		147 977

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Kapitalirendikohustused kokku	51 064	29 517	21 547		10
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Kapitalirendikohustused kokku	60 955	41 567	19 388		10

Sihtasutus on soetanud kapitalirendi tingimustel arvuteid ja arvutitarvikuid rendiperioodiga 36 kuud.

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2013	2012
Kasutusrendikulu	282 093	250 632
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestavatest lepingutest		
	31.12.2013	31.12.2012
12 kuu jooksul	284 047	257 163
1-5 aasta jooksul	888 221	853 732
Üle 5 aasta	1 475 942	1 948 242

Sihtasutus on võtnud kasutusrendile bürooruumid, sõiduautod, joogiautomaadid, tarkvara litsentsid.

Sõiduautode rendilepinguid käsitletakse mittekatkestavate lepingutena.

Maakondlike esindustega on sõlmitud 14-s maakonnas ruumide kasutamiseks lepingud, millega sihtasutus on võtnud endale kohustuse maksta pindade üürikulud ja/ või hüvitada ruumide kommunaalkulud.

Rendi kuumaksed jäävad vahemikku 0,7- 2,56 Eurot m2 ning lepingud on ühepoolselt katkestatavad 1-3 kuu etteteatamistähtajaga.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 10 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	66 715 000		7 278 000	59 437 000	6 kuu Euribor + 0,75% aastas	euro	01.09.2037	
Pikaajalised laenud kokku	66 715 000		7 278 000	59 437 000				
Kapitalirendikohustused kokku	51 064	29 517	21 547					8
Laenukohustused kokku	66 766 064	29 517	7 299 547	59 437 000				
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	33 715 000	0	2 452 000	31 263 000	6 kuu Euribor + 0,75% aastas	euro	01.09.2037	
Pikaajalised laenud kokku	33 715 000		2 452 000	31 263 000				
Kapitalirendikohustused kokku	60 955	41 567	19 388					8
Laenukohustused kokku	33 775 955	41 567	2 471 388	31 263 000				

Laenusumma kasutamise sihtotstarve on Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veeprojektide omafinantseeringu rahastamine. Maksimaalne laenulepingu summa on 130 000 000 eurot ja laenuandja Rahandusministeerium väljastab laenusumma laenuosadena. Iga laenuosa väljamakse kohta koostab laenuandja eraldi maksegraafiku. Laenu väljamaksed toimuvad kuni 31.12.2015. Tehinguga ei ole Sihtasutusel seotud kulutusi, va intress, mistõttu on laenu sisemine intressimäär sarnane lepingus fikseeritud nominaalsele intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust ei ole läbi viidud.

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	81 720	81 720			
Võlad töövõtjatele	350 648	350 648			
Maksuvõlad	114 745	114 745			4
Muud võlad	245 091	245 091			
Intressivõlad	245 091	245 091			
Muud viitvõlad	0	0			
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused	33 832 450	33 832 450			
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustused	318 286	318 286			
Tagatistasud	6 000	6 000			
Kokku võlad ja ettemaksed	34 948 940	34 948 940			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	66 969	66 969			
Võlad töövõtjatele	283 331	283 331			
Maksuvõlad	116 920	116 920			4
Muud võlad	147 050	147 050			
Intressivõlad	147 050	147 050			
Saadud ettemaksed	5 328	5 328			
Muud saadud ettemaksed	5 328	5 328			
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused	33 286 592	33 286 592			
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustused	372	372			
Kokku võlad ja ettemaksed	33 906 562	33 906 562			

Sihtfinantseerimisega seotud kohustustena kajastatakse:

sihtfinantseerimisega seotud kohustused keskkonnaprogrammi projektidele projektidele 2013- 6 947 288 eurot, 2012- 8 512 237 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused ÜF projektid 2013- 23 318 450 eurot, 2012- 21 311 872 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused Rohelise Investeeringuskeemi projektid 2013- 533 555 eurot, 2012- 1 951 315 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused ERF projektid 2013- 2 864 803 eurot, 2012-

1 399 185 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustused muud EL projektid 2013- 168 354 eurot, 2012- 111 982 euro.

Bilansivälised kohustused sihtfinantseerimisest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 24 ja välisabi projektidele lisas 25.

Lisa 12 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tulu	31.12.2012
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	55 962 165	217 734 910	-240 269 175	33 427 900
	31.12.2012	Saadud	Tulu	31.12.2013
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	33 427 900	236 283 549	-230 753 982	38 957 467

Tulu 230 753 982 eurot jaotub:

lisas 13 toodud välisabi vahendid summas 194 004 506 eurot ja

lisas 14 saadud tulu Keskkonnatasude seaduse alusel summas 36 749 476 eurot. Lisades 13 ja 14 on toodud tulud koos 2012 aasta võrdlusandmetega.

Saadud sihtfinantseerimine 31.12.2013 38 957 467 eurot ja võrdlusandmed seisuga 31.12.2012 33 427 900 eurot jaotuvad allikate lõikes:

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ÜF 2 126 422 7 359 435

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ERF 3 730 251 2 437 968

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid RIS 33 074 010 23 572 723

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid SIM
halduslepingu alusel 1 524 2 564

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ESF 25 261 55 210

Lisa 13 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2013	2012
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ÜF	144 701 770	137 451 106
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ERF	13 977 626	31 329 471
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks RIS	13 469 593	15 872 754
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ESF	0	17 235
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ÜF	15 330 723	13 885 845
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ERF	4 489 841	4 143 640
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ESF	401 949	186 966
Välisabi tegevuskuludeks ERF	1 018 474	912 507
Välisabi tegevuskuludeks Euroopa Komisjon	148 775	234 472
Välisabi tegevuskuludeks ESF	138 883	124 433
Välisabi tegevuskuludeks RIS	267 921	108 881
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ERF	52 002	152 488
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ESF	6 949	6 949
Kokku annetused ja toetused	194 004 506	204 426 747

Lisa 14 Muud tulud

(eurodes)

	2013	2012
Üleriigilise ja kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	8 848 204	8 574 930
Metsatulu	0	153
Tasu vee erikasutusest	5 369 815	5 582 763
Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu	231 686	424 784
Kalapüügiõiguse tasu	1 202 321	1 194 259
Keskkonnatasu võlalt arvestatud intressitulu	9 046	1 275
Edasiantud saastetasu ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	20 904 194	19 917 097
Maksud kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis	182 147	143 567
Muud	2 063	3 600
Kokku muud tulud	36 749 476	35 842 428

Keskkonnatasude seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2013	2012
Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad	45 506 541	42 957 605
Antud välisabi kulud	195 351 189	206 687 240
Kokku jagatud annetused ja toetused	240 857 730	249 644 845

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2013	2012
Mitmesugused bürookulud	-201 999	-110 283
Lähetuskulud	-26 996	-33 881
Koolituskulud	-129 938	-101 347
Ruumide majandamiskulud	-279 612	-227 495
Sõidukite majandamiskulud	-92 547	-89 506
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-91 070	-92 783
Info ja PR teenused	-53 933	-42 438
Kuluinventar	-12 977	-11 069
Koolituskulud jm kulud kolmandatele isikutele	-11 507	-13 682
Muud tegevuskulud/ maksukulud	-194 140	-132 942
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest	-696 025	-133
Muud	-18 081	-24 350
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-1 808 825	-879 909

Koolituskuludena on kajastatud ka koolituslähetusega seotud kulud.

Maksudena on kajastatud käibemaks tegevuskuludelt ja põhivara soetuselt.

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	-2 528 304	-2 097 985
Sotsiaalmaksud	-856 785	-718 009
Muud	-238 081	-196 204
Kokku tööjõukulud	-3 623 170	-3 012 198
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	99	91

Palgakuluna on kajastatud töötajatele arvestatud töötasud summas 2 167 927 eurot,

juhatuse liikmete tasud summas 154 415 eurot, nõukogu ja auditikomitee liikmete tasud summas 26 701 eurot ning töötajatele ja juhatuse liikmetele arvestatud hüvitised ja toetused summas 179 262 eurot.

Muude tööjõukuludena on kajastatud töötajatele tehtud erisoodustused ja erisoodustustelt arvestatud tööandja maksud.

Lisa 18 Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt

(eurodes)

	2013	2012
Intressitulud	1 530 149	1 664 531
Intressitulu hoiustelt	19 603	273 186
Intressitulu laenuidelt	1 510 546	1 391 345
Kokku kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	1 530 149	1 664 531

Lisa 19 Intressikulud

(eurodes)

	2013	2012
Intressikulu laenuidelt	-726 506	-620 068
Intressikulu kapitalirendilt	-3 120	-5 371
Kokku intressikulud	-729 626	-625 439

Lisa 20 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2013	2012
Muud finantstulud ja -kulud	35 308	38 985
Kokku muud finantstulud ja -kulud	35 308	38 985

Muu finantstuluna on kajastatud laenulepingutasu

Lisa 21 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2013	31.12.2012
Füüsilisest isikust liikmete arv	12	13

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Asutajad ja liikmed	91 692 755	74 649 207	88 492 876	45 203 931
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 470 840	833 083	1 043 718	171 718
Kontrollorganid	10 898 731	36 416 754	2 147	25 527 735

2013	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	726 506	180 136 781
2012	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	620 068	188 482 301

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2013	2012
Arvestatud tasu	181 116	157 029
Muud erisoodustused	24 076	11 209

Sihtasutuse aastaarunde koostamisel on loetud seotud osapoolteks

- Rahandusministeerium, kes on Sihtasutuse asutaja ja teostab asutajaõigusi;
- Keskkonnaministeerium, kellega on sõlmitud haldusleping;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, kellega on sõlmitud haldusleping;
- Siseministeerium, kellega on sõlmitud haldusleping;
- Sihtasutuse juhatuse- ja nõukogu liikmed (juhatus 3 liiget ning nõukogu ja nõukogu poolt moodustatud auditi komitee kokku 10 liiget);
- Eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Struktuuritoetuste andmisel täidab Sihtasutus rakendusüksuse ülesandeid ja on seotud Rahandusministeeriumi kui korraldusasutuse, makseasutuse kui ka auditeeriva asutusega.

Makseasutuselt saadud toetuste vahendamisel kirjendatud tulu ja kulu on kajastatud lisades 12 ja 13. Toetuste vahendamisega seotud nõuded saamata sihtfinantseerimise kohta on kajastatud lisas 4 ja kohustused saadud sihtfinantseerimise kohta lisas 11.

Keskkonnaministeeriumile antud toetused on kajastatud lisades 22 ja 23. Nõuded ettemakstud toetuste kohta on kajastatud lisas 4 ja Sihtasutuse kohustused Keskkonnaministeeriumi ees on lisas 11.

Keskkonnaministeeriumi poolt edastatud tulud keskkonnakasutusest on kajastatud lisas 14 ja bilansi-kuupäevaks laekumata tulud on kajastatud viitnõudena lisas 4.

Aruandeperioodil on juhatuse liikmetele arvestatud tasusid ja antud muid soodustusi kokku summas 178 491 eurot (2012. a. 140 038 eurot). Lisaks on juhatuse esimehele antud kasutada ametiauto, mille kasutamise eest isiklikul otstarbel maksab Sihtasutus erisoodustuse maksud.

Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid 26 701 (2012. a. 28 200 eurot).

Muid soodustusi nõukogu liikmetele antud ei ole.

Sihtasutusel on bilansivälised nõuded seotud isikutele 152 972 308 eurot ja bilansivälised kohustused 31 388 384 eurot.

Lisa 22: Antud sihtfinantseerimise kulud keskkonnakaitsevaldkondadele

		eurodes	
Kirje nimetus	2 013	2012	
1. Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2013			
1.1. Veemajandus	1 793 797	0	
1.2. Jäätmekäitlus	684 712	0	
1.3. Looduskaitse	305 169	0	
1.4. Metsandus	68 399	0	
1.5. Maapõue	22 736	0	
1.6. Atmosfääriõhu kaitse	475 828	0	
1.7. Keskkonnateadlikkus	490 736	0	
1.8. Kalandus	202 398	0	
1.9. Keskkonnakorraldus	113 469	0	
1.10. Merekeskkond	2 262	0	
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013	4 159 506	0	
2. Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2012			
2.1. Veemajandus	11 526 258	2 773 386	
2.2. Jäätmekäitlus	269 007	33 170	
2.3. Looduskaitse	2 721 357	769 003	
2.4. Metsandus	1 367 907	74 700	
2.5. Maapõue	478 196	7 860	
2.6. Atmosfääriõhu kaitse	3 460 603	124 716	
2.7. Keskkonnateadlikkus	1 739 517	245 227	
2.8. Kalandus	677 813	222 276	
2.9. Maakondlik	570 638	167 867	
2.10. Maakondlik keskkonnateadlikkus	677 080	494 727	
2.11. Keskkonnakorraldus	262 646	29 308	
2.12. Merekeskkond	158 416	22 626	
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012	23 909 438	4 964 866	
3. Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2011			
3.1. Veemajandus	5 071 887	12 565 755	
3.2. Jäätmekäitlus	273 287	655 302	
3.3. Looduskaitse	862 560	2 437 895	
3.4. Metsandus	2 734 355	1 593 378	
3.5. Maapõue	88 919	452 033	
3.6. Atmosfääriõhu kaitse	2 475 499	3 854 047	
3.7. Keskkonnateadlikkus	1 178 086	2 749 128	
3.8. Kalandus	753 024	1 148 041	
3.9. Maakondlik	33 734	419 709	
3.10. Maakondlik keskkonnateadlikkus	33 000,87	649 663	
3.11. Keskkonnakorraldus	104 776	239 099	
3.12. Merekeskkond	447 955	0	
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2011	14 057 082	26 764 051	
4. Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2010			
4.1. Veemajandus	1 811 374	4 442 996	
4.2. Jäätmekäitlus	1 393 318	12 970	
4.3. Looduskaitse	12 028	1 238 253	
4.4. Metsandus	55 617	2 482 955	
4.5. Keskkonnakorraldus	87 508	917 087	
4.6. Keskkonnateadlikkus	22 084	798 531	
4.7. Kalandus	15 950	128 782	
4.8. Maakondlik	25 461	29 613	
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010	3 423 340	10 051 186	
5. Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2009			
5.1. Veemajandus	467 305	1 038 530	
5.2. Jäätmekäitlus	0	30 040	
5.3. Metsandus	13 216	2 070	
5.4. Keskkonnakorraldus	0	19 685	
5.5. Keskkonnateadlikkus	0	32 548	
5.6. Kalandus	93 027	0	
5.7. Maakondlik	0	18 477	
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009	573 548	1 141 349	

6.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2008		
6.1.	Veemajandus	0	34 653
6.2.	Metsandus*	-2 592	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2008	-2 592	34 653
7.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2007		
7.1.	Jäätmekäitlus	-613 781	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2007	-613 781	
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2007- 2013	45 506 541	42 956 105
8.	8.1. Annetused		1 500
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad	45 506 541	42 957 605

Antud sihtfinantseerimise kulud keskkonnakaitsevaldkondadele on koondsummana kajastatud lisas 15.

Lisa 23: Antud välisabi kulud projektidele

eurodes

Kirje nimetus	Fond/Rahastusotsus	2 013	2012
1. Välisabi vahendamine põhivara soetuseks			
1.1. Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekt**	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	0	4 142
1.2. Pärnu Jäätmemajandus	ÜF 2001/EE/16/P/PE/006	0	195 338
1.3. Projektid*	ÜF periood 2007-2013	144 635 639	137 251 626
1.4. Projektid*	ERF periood 2007-2013	13 977 626	31 329 471
1.5. Projektid*	Roheline Investeeringiskeem	13 469 593	15 872 754
1.6. Projektid*	ESF periood 2007-2013	0	17 235
Kokku välisabi vahendamine põhivara soetuseks		172 082 858	184 670 565
2. Välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks			
2.1. Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	0	244
2.2. Pärnu Jäätmemajandus	ÜF 2001/EE/16/P/PE/006	0	-195 338
2.3. Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	-2 597	0
2.4. Projektid*	LIFE	94 206	664
2.5. Projektid*	ÜF periood 2007-2013	2 001 030	3 278 660
Kokku välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks		2 092 639	3 084 230
3. Välisabi vahendamine tegevuskuludeks			
3.1. Projektid*	ÜF periood 2007-2013	15 396 853	13 885 845
3.2. Projektid*	ERF periood 2007-2013	4 489 841	4 143 640
3.3. Projektid*	ESF periood 2007-2013	401 949	186 966
Kokku välisabi vahendamine tegevuskuludeks		20 288 643	18 216 451
4. Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks			
4.1. TA projektide ettevalmistamisel	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	107 223	153 553
TA Poolkoksi ja tööstusjäätmete prügilate sulgemise			
4.1.1. ettevalmistamiseks Kohtla-Järvel ja Kiviõlis	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	107 223	153 553
4.2. Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007		
4.3. Projektid*	ERF periood 2007-2013	5 381	14 602
4.4. Projektid*	LIFE, INTERREG	774 445	547 838
Kokku välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks		887 049	715 994
Kokku antud välisabi kulud projektidele		195 351 189	206 687 240

* Kajastatud koondina

Antud välisabi kulud on koondsummana kajastatud lisas 15.

Lisa 24: Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused

Alljärgnev tabel annab ülevaate SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu poolt vastu võetud otsustest keskkonnakaitse valdkondade sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsetest kohustustest seisuga 31. detsember 2013.a.

eurodes

Kirje nimetus	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldkondadele 2013	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldkondadele 2012	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2013	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2012	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2013	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2012
1. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2013						
1.1 Veemajandus	13 806 969	0	12 005 472	0	2 434 302	0
1.2 Jäätmeäritlus	1 846 415	0	1 155 703	0	579 260	0
1.3 Looduskaitse	5 454 052	0	5 063 450	0	442 456	0
1.4 Metsandus	2 913 945	0	2 713 758	0	365 182	0
1.5 Keskkonnakorraldus	1 354 883	0	1 241 414	0	46 233	0
1.6 Maapõue	854 223	0	828 781	0	65 162	0
1.7 Merekeskkond	317 747	0	291 383	0	24 102	0
1.8 Atmosfääriõhu kaitse	3 998 554	0	3 522 726	0	281 054	0
1.9 Keskkonnateadlikkus	3 569 258	0	2 730 661	0	715 908	0
1.10 Kalandus	1 896 655	0	1 682 129	0	279 663	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013	36 012 702	0	31 235 477	0	5 233 324	0
2. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2012						
2.1 Veemajandus	18 179 648	21 407 351	3 823 004	18 633 964	3 949 203	4 906 066
2.2 Jäätmeäritlus	320 177	414 865	18 000	381 695	20 129	52 686
2.3 Looduskaitse	4 802 788	4 937 262	1 278 804	4 077 350	1 336 540	1 191 823
2.4 Metsandus	3 913 743	3 944 180	2 218 124	3 770 600	2 208 921	725 662
2.5 Keskkonnakorraldus	751 305	850 540	421 442	763 496	216 045	351 429
2.6 Maapõue	592 802	619 013	63 131	611 153	149 205	0
2.7 Merekeskkond	433 116	436 023	192 004	378 977	250 482	129 561
2.8 Atmosfääriõhu kaitse	6 022 764	6 643 160	2 118 046	6 518 444	1 412 410	1 364 627
2.9 Keskkonnateadlikkus	2 762 337	2 859 572	575 221	2 413 645	751 945	358 892
2.10 Maakondlik keskkonnateadlikkus	1 254 533	1 290 368	56 135	741 162	95 280	289 266
2.11 Kalandus	1 130 040	1 200 859	212 931	962 211	318 883	400 149
2.12 Maakondlik	788 832	878 282	50 327	707 532	94 055	107 801
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012	40 952 086	45 481 474	11 027 169	39 960 228	10 803 100	9 877 962
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2011						
3.1 Veemajandus	19 932 167	22 560 329	262 877	7 918 310	536 202	5 508 100
3.2 Jäätmeäritlus	1 141 256	1 161 224	0	293 255	0	128 221
3.3 Looduskaitse	4 002 861	4 386 786	110 347	1 171 361	84 587	943 667
3.4 Metsandus	4 586 651	4 912 400	0	2 375 141	120 087	2 580 716
3.5 Keskkonnakorraldus	343 975	387 090	0	129 222	0	171 497
3.6 Maapõue	1 153 724	1 193 664	303 344	708 293	315 733	196 740
3.7 Merekeskkond	610 246	617 203	76 684	439 101	132 466	439 047
3.8 Atmosfääriõhu kaitse	8 998 788	9 256 224	2 368 082	5 136 004	1 306 123	3 506 470
3.9 Keskkonnateadlikkus	4 400 094	4 717 065	75 614	1 172 825	152 486	1 445 215
3.10 Maakondlik keskkonnateadlikkus	1 062 082	1 091 625	0	54 789	0	107 223
3.11 Kalandus	2 260 455	2 388 913	66 926	919 936	117 288	941 537
3.12 Maakondlik	688 936	725 668	0	68 668	0	105 490
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2011	49 181 235	53 398 189	3 263 875	20 386 903	2 764 973	16 073 924
4. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2010						
4.1 Veemajandus	16 485 002	17 675 574	445 975	3 411 848	297 453	1 979 892
4.2 Jäätmeäritlus	2 052 977	2 052 977	10 210	563 948	10 210	513 713
4.3 Looduskaitse	3 631 932	3 631 933	0	6 015	0	137 999
4.4 Metsandus	4 078 856	4 183 789	0	151 392	0	187 390
4.5 Keskkonnakorraldus	5 473 504	5 480 132	44 284	138 420	39 525	230 065
4.6 Keskkonnateadlikkus	3 477 730	3 496 205	29 399	68 250	29 399	122 393
4.7 Kalandus	1 390 946	1 396 133	0	10 729	0	10 508
4.8 Maakondlik	579 223	589 998	0	36 236	0	28 561
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010	37 170 171	38 506 741	529 869	4 386 838	376 588	3 210 520
5. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2009						
5.1 Veemajandus	13 815 063	13 818 362	49 184	519 787	226 504	133 681
5.2 Jäätmeäritlus	1 686 232	1 686 232	0	0	0	0
5.3 Looduskaitse	2 056 123	2 056 123	0	0	0	0
5.4 Metsandus	3 820 538	3 886 002	0	63 917	0	63 912
5.5 Keskkonnakorraldus	2 923 110	2 923 110	0	0	0	0
5.6 Keskkonnateadlikkus	2 058 164	2 058 164	0	0	0	9 000
5.7 Kalandus	1 628 556	1 628 556	42 286	82 286	42 286	82 286
5.8 Maakondlik	452 016	452 016	0	0	0	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009	28 439 800	28 508 563	91 470	665 990	268 791	288 879
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009-2013	191 755 993	165 894 967	46 147 859	65 399 959	19 446 775	29 451 285

Lisa 25: Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused

eurodes

Jrk	Nimetus	Toetuse periood	Summa rahastusotsus/ nõukogu otsus 31.12.2013	Summa rahastusotsus/ nõukogu otsus 31.12.2012	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2013	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2012	Kohustus bilansis 31.12.13	Kohustus bilansis 31.12.12	Lõpetatud projektid/ kasutamata toetus 31.12.2013	Lõpetatud projektid/ kasutamata toetus 31.12.2012	Potentsiaalne kohustus 31.12.2013	Potentsiaalne kohustus 31.12.2012
Välisabi vahendamine												
1.	projektide finantseerimiseks		774 012 968	687 756 492	562 378 686	380 381 975	26 588 458	24 326 481	7 564 630	3 678 549	177 481 193	279 369 487
1.1.	Ühtekuuluvusfondist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	611 590 581	520 394 133	445 070 165	292 859 720	23 190 101	20 975 981	6 161 171	2 425 659	137 169 145	204 132 773
1.2.	ERDFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	100 389 984	98 215 814	83 026 099	65 785 934	2 864 803	1 399 185	1 403 459	1 252 890	13 095 623	29 777 806
1.3.	ESFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	3 195 580	2 716 243	674 139	293 777	0	0	0	0	2 521 441	2 422 466
1.4.	RIS rakendamine Austria I		11 365 321	11 650 562	8 301 268	6 176 688	0	973 462	0	0	3 064 053	4 500 412
1.5.	RIS rakendamine Austria II		11 922 442	11 996 401	11 478 834	7 480 473	0	366 825	0	0	443 609	4 149 104
1.6.	RIS rakendamine Austria III											
1.7.	Kaugkütte rekonstrueerimine											
1.6.	KKM		7 947 224	7 946 887	2 740 315	0	488 305	0	0	0	4 718 604	7 946 887
1.7.	MKM		12 615 412	19 850 027	10 999 660	7 785 383	0	611 028	0	0	1 615 752	11 453 615
1.8.	RIS rakendamine välisvalgustuse rekonstrueerimine MKM		14 986 424	14 986 424	88 206	0	45 250	0	0	0	14 852 968	14 986 424
Välisabi kaasfinantseerimine												
2.	projektide finantseerimiseks		10 790 447	10 634 757	7 889 733	5 429 663	296 703	447 873	0	0	2 604 011	4 757 221
2.1.	Projektid LIFE, INTERREG jt		4 406 215	5 219 397	1 819 949	2 339 410	168 354	111 982	0	0	2 417 912	2 768 005
2.2.	Projektid ÜF		6 384 232	5 415 360	6 069 784	3 090 253	128 349	335 891	0	0	186 099	1 989 216
Kokku välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused			784 803 415	698 391 249	570 268 419	385 811 638	26 885 162	24 774 354	7 564 630	3 678 549	180 085 204	284 126 707

Lisa 26: Tingimuslikud kohustused

Tegevusaruande punktis 2.4 nimetatud pooleliolevad õigusvaidlused ei tekita KIKi juhatuse hinnangul täiendavaid finantsilisi kohustusi.

Juhatus hinnangul väljamaksetaotlustega seotud rikkumiste menetlused KIKile täiendavaid kohustusi ei tekita.